

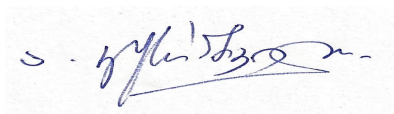
ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მე-10 პუნქტის მოთხოვნების შესაბამისად მომზადებული ანგარიში

შპს „ხრამჭესი 2“ აქციონერს

ჩვენ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე 2022 წლის 31 იანვარს გაცემულ დასკვნაში გამოვთქვით არამოდიფიცირებული აუდიტორული მოსაზრება. აუდიტირებული ფინანსური ანგარიშგება არ ასახავს აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე ჩვენ მიერ გაცემული დასკვნის თარიღის შემდეგ მომხდარი მოვლენების შედეგებს. ჩვენ არ ჩაგვიტარებია წლიურ ანგარიშში ასახული იმ მოვლენების შედეგების აუდიტი, რომლებიც დადგა ჩვენ მიერ აუდიტირებულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე გაცემული აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი აზრით, რომელიც ეყრდნობა აუდიტის ფარგლებში ჩატარებულ სამუშაოებს:

- მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული იმავე ფინანსური წლის ინფორმაცია, რომლისთვისაც მომზადდა ფინანსური ანგარიშგება, შესაბამისობაშია ფინანსურ ანგარიშგებასთან; და
- მმართველობით ანგარიშგებაში წარმოდგენილი ინფორმაცია აკმაყოფილებს ბუღალტრული აღრიცხვის, ანგარიშგებისა და აუდიტის შესახებ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლისა და შესაბამისი ნორმატიული აქტების მოთხოვნებს.

ანა კუსრაშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2022 წლის 27 სექტემბერი

ИНТЕР PAO
ХРАМИ ГЭС-II

2021 წელს ანგარიშგება სს „ხრამჭესი II“

ИНТЕР PAO
ХРАМИ ГЭС-II

**წლიური ანგარიში
2021 წელს გაწეული სამუშაოს
შედეგების მიხედვით**

გენერალური დირექტორი:

დ.ვ. კანდელაკი

ფინანსური დირექტორი:

ე.გ. მჭედლიძე

27 სექტემბერი 2022 წელი

წლიური ანგარიში
2021 წელს გაწეული სამუშაოს
შედეგების მიხედვით

გენერალური დირექტორი:

დ.ვ. კანდელაკი

ფინანსური დირექტორი:

ე.გ. მჭედლოძე

27 სექტემბერი 2022 წელი

შინაარსი

1. სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიში საზოგადოების საქმიანობის შესახებ.....	3
2. ზოგადი ინფორმაცია სს „ხრამჰესი II“-ის შესახებ.....	4
3. საზოგადოების მდგომარეობა დარგში: ბაზარი, მარკეტინგი, გაყიდვები.....	13
4. საზოგადოების საქმიანობის ძირითადი მაჩვენებლები.....	15
5. საზოგადოების განვითარების პერსპექტივები.....	19
6. საზოგადოების ეფექტურობის საკვანძო მაჩვენებლების სისტემა.....	21
7. სარემონტო საქმიანობა.....	23
8. საინვესტიციო საქმიანობა.....	24
9. შესყიდვითი საქმიანობა.....	24
12. სააქციო კაპიტალის სტრუქტურა.....	28
13. სამეთვალყურეო საბჭო.....	28
14. გენერალური დირექტორი.....	31
15. კომპანიის შიდა კონტროლის სისტემის მახასიათებლები.....	32
16. საკადრო პოლიტიკა და სოციალური პასუხისმგებლობა.....	32
17. გარემოს დაცვა.....	36
18. ცნობები საზოგადოების მიერ საანგარიშო წლის განმავლობაში დადებული მსხვილი გარიგებებისა და ასევე იმ გარიგებების შესახებ, რომელთა გაფორმებაშიც კომპანიაა დაინტერესებული.....	39
19. დამატებითი ინფორმაცია.....	39

1.სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიში საზოგადოების საქმიანობის შესახებ

სააქციო საზოგადოების საქმიანობის ძირითადი მიმართულება არის ელექტროენერგიის წარმოება და რეალიზაცია. სამეთვალყურეო საბჭო ზოგადად წარმატებულად აფასებს საზოგადოების განვითარების შედეგებს. თავისი საქმიანობის ამ პერიოდის განმავლობაში, სს „ხრამჰესი II“-მა შეძლო კომპანიის სტაბილური ფუნქციონირების უზრუნველყოფა და 26 645 ათასი ლარის ოდენობით წმინდა მოგების მიღება.

სამეთვალყურეო საბჭოს ენიჭება განსაკუთრებულად მნიშვნელოვანი როლი აქციონერთა უფლებების უზრუნველყოფაში, კომპანიის სტრატეგიის ფორმირებისა და რეალიზაციის საქმეში და აგრეთვე მისი წარმატებული ფინანსურ-სამეურნეო საქმიანობის უზრუნველყოფაში.

სამეთვალყურეო საბჭოს საქმიანობა ორგანიზებული იყო დამტკიცებული სამუშაო გეგმის შესაბამისად, რეგულარულად კონტროლდებოდა დავალებებისა და გადაწყვეტილებების შესრულების პროცესი. 2021 წელს გაიმართა კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭოს 15 სხდომა, რომლებზეც განხილულ იქნა 37 საკითხი. საანგარიშგებო პერიოდში შეუსრულებელი გადაწყვეტილება არ ფიქსირდება.

ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი გადაწყვეტილება იყო კომპანიის ბიზნეს გეგმისა და საინვესტიციო პროგრამის დამტკიცება 2022-2026 წლებისთვის, მ.შ. საინვესტიციო პროგრამები 2022-2026 წლებისათვის. რეგულარული წესით განიხილებოდა სამეთვალყურეო საბჭოს ანგარიშები დავალებების შესრულებისა და კორპორატიული ღონისძიებების გამართვის გეგმის შესახებ; ასევე განხილულ იქნა ანგარიშები საზოგადოების ბიზნესგეგმის შესრულების შედეგების შესახებ. გარდა ამისა, დამტკიცებულ იქნა ლოკალური ნორმატიული აქტები, რომლებიც არეგულირებს კომპანიის საქმიანობას. საზოგადოების საქმიანობის ერთ-ერთ პრიორიტეტულ მიმართულებას წარმოადგენდა სსს Интер PAO-ს მდგრადი განვითარების პოლიტიკასთან მიერთება - მისი ყველა ნორმისა და დებულების სააქციო საზოგადოების თანამშრომლებზე გავრცელებისა და მათთვის გამოყენების მიზნით. დამტკიცებულ იქნა საზოგადოების მომარაგების პოლიტიკა -

საქონლით, სამუშაოებითა და მომსახურებით საზოგადოების საქმიანობის დროული და სრული უზრუნველყოფის მიზნით.

საზოგადოების სამეთვალყურეო საბჭოს წევრების მუშაობის შეფასებისას, უნდა აღინიშნოს, რომ თავისი უფლებების განხორციელების და მოვალეობების შესრულების დროს ყველა წევრი მოქმედებდა საზოგადოების ინტერესების დაცვით, კეთილსინდისიერად და გონივრულად, აქტიურ მონაწილეობას იღებდა ყველა სხდომაში.

მომდევნო წლებში სამეთვალყურეო საბჭო, ჩვეულებისამებრ, განსაკუთრებულად დიდ ყურადღებას დაუთმობს კორპორაციული მართვის ხარისხის გაუმჯობესებას და კომპანიის მომგებიანობის ამაღლებას, ასევე მდგრადი, საიმედო და კონკურენტუნარიანი პოლიტიკის გატარებას რეალიზაციის ძირითად ბაზრებზე.

2. ზოგადი ინფორმაცია სს „ხრამჰესი II“-ის შესახებ

გეოგრაფიული მდგომარეობა

ჰიდროელექტროსადგური „ხრამჰესი II“ მდებარეობს საქართველოს სამხრეთ-დასავლეთის ნაწილში, ქ. თბილისიდან 115 კმ-ზე დაშორებით, მდინარე ხრამზე, ზღვის დონიდან 756 მ. სიმაღლეზე.

ჰიდროელექტროსადგური ექსპლუატაციაში გაუშვეს 1963 წელს. ჰიდროელექტროსადგური წარმოადგენს დღიური რეგულირების სადგურს და აქვს 240 მლნ. კუბ. მ. მოცულობის აუზი, 1090.5 მ. ზღვის დონიდან

ჰიდროელექტროსადგურზე დაყენებულია ორი ჰიდროაგრეგატი №1 სიმძლავრით 55.0 მვტ და №2 59.4 მვტ სიმძლავრით. „ხრამჰესი II“-ის დადგენილი სიმძლავრე შეადგენს 114,4 მვტ-ს. საპროექტო საშუალო წლიური გამომუშავება 370 მლნ. კვტ/სთ შეადგენს.

სადგურის შენობა უნიკალურია, იგი განლაგებულია მთის სიღრმეში 164 მ სიმაღლის ქანის ქვეშ და ზედაპირს უკავშირდება 0,5 კმ სიგრძის ჰორიზონტალური გვირაბით.

ღია გამანაწილებელი მოწყობილობა შეერთებულია ენერგოსისტემასთან ორი ელექტროგადამცემი ხაზით: ელექტროგადამცემი ხაზი „ალგეთა“ -220 კვტ, და „გომარეთი“ -110 კვ.

მოკლე ისტორია

ხრამის კასკადის მშენებლობა იყო დაგეგმილი რუსეთის ელექტრიფიკაციის სახელმწიფო კომისიის გეგმის პროგრამის მიხედვით და მოიცავდა ოთხი ჰიდროელექტროსადგურის მშენებლობას. აქედან აშენებულ იქნა მხოლოდ ორი სადგური. „ხრამჰესი 1“ არის ზედა საფეხური, ხოლო „ხრამჰესი 2“ ამ ეტაპზე არის ქვედა საფეხური.

1949 წლის ბოლოს ექსპლუატაციაში გაუშვეს ჰიდროსადგური ხრამჭესი 1.

1962 წლის 29 დეკემბერს ექსპლუატაციაში გაუშვეს ხრამჭესი II, თუმცა მუდმივ ექსპლუატაციაში აგრეგატები გაშვებულ იქნა 1963 წელს.

1996 წლის 29 ნოემბერს დაფუძნდა სააქციო საზოგადოება „ხრამჭესი II“ საქართველოს სახელმწიფოს 100% წილობრივი მონაწილეობით.

1999 წლის 22 დეკემბერს სააქციო საზოგადოება „ხრამჭესი 1“-ის და სააქციო საზოგადოება „ხრამჭესი 2“-ის აქციების მართვის უფლების შესახებ საქართველოს სახელმწიფოს და „AES Georgia Holdings B.V.“ კომპანიას შორის დადებული ხელშეკრულების საფუძველზე, საზოგადოების აქციების მართვის ექსკლუზიური უფლება და დივიდენდების მიღების უფლება გადაეცა კომპანიას „AES Georgia Holdings B.V.“.

2003 წელს კომპანია „AES Georgia Holdings B.V“ (ამჟამად INTER RAO Management B.V) საჯარო სააქციო საზოგადოება „ინტერ რაო“-ს საკუთრებაში გადავიდა.

1999-2008 წწ. პერიოდში საქართველოს სახელმწიფომ განხორციელა სადგურის სარეაბილიტაციო სამუშაოები. სამუშაოების დასრულების მიზნით იაპონიის საერთაშორისო თანამშრომლობის სააგენტოს მიერ გამოყოფილი კრედიტის გარდა, საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიერ გაცემულ იქნა დამატებითი სასესხო სახსრები შეღავათიანი პირობებით.

2008 წლის 10 დეკემბერს საზოგადოებამ ჩაიბარა საქართველოს სახელმწიფოსაგან სარეაბილიტაციო სამუშაოები და შესაბამისად აიღო ვალდებულება დაეფარა სესხი, გამოყოფილი სარეაბილიტაციო სამუშაოებისთვის.

2011 წლის 31 მარტს საქართველოს სახელმწიფოსა და საჯარო სააქციო საზოგადოება „ინტერ რაო“-ს შორის დაიდო მემორანდუმი „ელექტროენერგეტიკის სფეროში თანამშრომლობის განვითარების და მიღწეული შეთანხმებების რეალიზაციის შესახებ.“

2011 წლის 13 აპრილს ხელმოწერილი მემორანდუმის ფარგლებში და საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 31 მარტის სპეციალური დებულების N717 საფუძველზე და სააქციო საზოგადოებების „ხრამჰესი 1“-ის და „ხრამჰესი 2“-ის ნასყიდობის ხელშეკრულების თანახმად, რომელიც დადებულია საქართველოს სახელმწიფოსა და კომპანია „Gardabani Holding B.V“-ს შორის, სააქციო საზოგადოება „ხრამჰესი 1“-ის და სააქციო საზოგადოება „ხრამჰესი 2“-ის აქციების 100% საკუთრების უფლება გადაეცა კომპანიას „Gardabani Holding B.V.“, რომელიც არის საჯარო სააქციო საზოგადოება „ინტერ რაო“-ს შვილობილი კომპანია.

2011 წლის 7 აპრილის საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის დებულება N5-ის საფუძველზე დადგენილია სს „ხრამქესი 1“-ის და სს „ხრამქესი 2“-ის მიერ გაშვებულ ელექტროენერგიაზე გრძელვადიანი ტარიფები 2025 წლამდე.

2011 წლის 13 აპრილს ხელმოწერილი მემორანდუმის ფარგლებში და საქართველოს მთავრობის 2011 წლის 31 მარტის სპეციალური დებულების N717 საფუძველზე და სააქციო საზოგადოებების „ხრამქესი 1“-ის და „ხრამქესი 2“-ის ნასყიდობის ხელშეკრულების თანახმად, რომელიც დადებულია საქართველოს სახელმწიფოსა და კომპანია „Gardabani Holding B.V“-ს შორის, სააქციო საზოგადოება „ხრამქესი I“-ის და სააქციო საზოგადოება „ხრამქესი 2“-ის აქციების 100% საკუთრების უფლება გადაეცა კომპანიას „Gardabani Holding B.V.“, რომელიც არის საჯარო სააქციო საზოგადოება „ინტერ რაო“-ს შვილობილი კომპანია.

2012 წლის 27 დეკემბერს საქართველოს მთავრობასა და საჯარო სააქციო საზოგადოება „ინტერ რაო“-ს შორის დადებულ იქნა შუალედური მემორანდუმი ელექტროენერგიის სფეროში თანამშრომლობის შესახებ, რომელიც მოქმედებდა 2013 წლის 31 მარტამდე. ამ მემორანდუმის ფარგლებში, მხარეები შეთანხმდნენ 2025 წლამდე ხანგრძლივი თანამშრომლობის სტრატეგიის შემუშავებაზე.

2013 წლის 31 მარტს საქართველოს მთავრობასა და საჯარო სააქციო საზოგადოება „ინტერ რაო“-ს შორის ხელმოწერილ იქნა მემორანდუმი ელექტროენერგიის სფეროში თანამშრომლობის განვითარების და ადრე მიღწეული შეთანხმებების რეალიზაციის შესახებ, რომელიც მოქმედებს 2025 წლის 31 დეკემბრამდე.

2017 წლის 30 ოქტომბერს, საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის (GNERK) #30 დადგენილების საფუძველზე, ამერიკულ დოლართან ლარის კურსის ცვლილების გამო მოხდა კორექტირება და შეიქმნა ახალი გრძელვადიანი ტარიფები ხრამქესი II-ისთვის 2025 წლამდე, რათა მოხდეს ინვესტიციის გარანტირებული დაბრუნების უზრუნველყოფა PJSC Inter RAO- სთვის, რომელმაც სს ხრამქესი I და სს ხრამქესი II შეიძინა.

2019 წლის 28 ნოემბერს, საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის (GNERK) #30 დადგენილების საფუძველზე, ამერიკულ დოლართან ლარის კურსის ცვლილების გამო კვლავ მოხდა კორექტირება და შეიქმნა ახალი გრძელვადიანი ტარიფები ხრამჰესი II-ისთვის 2025 წლამდე, რათა მოხდეს ინვესტიციის გარანტირებული დაბრუნების უზრუნველყოფა PJSC Inter RAO– სთვის, რომელმაც სს ხრამჰესი I და სს ხრამჰესი II შეიძინა.

სს „ხრამჰესი II“-ის ძირითადი პარამეტრები

სადგურის ძირითადი პარამეტრები ჩამოთვლილია ქვემოთ:

- დადგენილი სიმძლავრე - 114.8 მგტ

- საპროექტო გამომუშავება - 370 მლნ. კვტ/სთ
- ჰიდროაგრეგატების რაოდენობა - 2 ცალი
- #1 ჰიდროაგრეგატის დადგენილი სიმძლავრე- 55 მვტ
- #2 ჰიდროაგრეგატის დადგენილი სიმძლავრე- 59.4 მვტ
- ჰიდროელექტროსადგურის წყლის მაქსიმალური ხარჯი - 43/0 მ³/წმ.
- წყალსაცავში წყლის დონის მაქსიმალური ნიშნული - 1090,50მ
- წყალსაცავში წყლის დონის მინიმალური ნიშნული - 1086,50 მ
- საანგარიშო დაწნევა - 324 მ
- ფაქტიური დაწნევა - 330 მ
- ტურბინის ტიპი - ციციხიანი, ვერტიკალური
- ტურბინის ნომინალური სიმძლავრე - 72 ათასი კვტ
- ტურბინაში წყლის ხარჯი - 21.5 მ³/წმ.
- ბრუნვის სიჩქარე - 375 ბრ./წთ.
- გენერატორის ტიპი - ვერტიკალური, საკიდი
- №1 გენერატორის ნომინალური სიმძლავრე 55 მვტ
- №2 გენერატორის ნომინალური სიმძლავრე 59,4მვტ
- ნომინალური ძაბვა - 10,5 კვ

ჰიდროკვანძის ნაგებობების აღწერა

ჰიდროკვანძის ძირითადი და დამხმარე ნაგებობების შემადგენლობაში შედის:

1. სათაო კვანძი

- კაშხალი - რკინა-ბეტონის
- შლუზი-წყალგამშვების, გამშვები არხი
- წყალმიმღები
- არხი - დამლექი
- დღედამური რეგულირების აუზი (დრა)
- საფეხუროვანი ვარდნილი და შემაერთებელი წყალგამტარი არხი მარეგულირებელი შლუზით

2. დერივაცია

- რკინაბეტონის წყალგამტარი
- გვირაბი № 1
- წყალგამტარი ხიდი მდ. ჭოჭიანზე
- გვირაბი № 2

3. დაწნევითი სადგურის კვანძი

- გამათანაბრებელი შახტა კამერებით

- დისკური საკეტების სათავსო
 - დამწნევი ტურბინის წყალგამტარი
 - სფერული საკეტების სათავსო
 - ჰიდროელექტროსადგურის ნაგებობა წყალგამყვანი კამერებით და სარემონტო საკეტების გალერეით
 - გამყვან გვირაბი
4. ჭოჭიანის ჰიდროკვანძი (შეიცავს სათაო კვანძს და დერეფაციას)
- კაშხალი წყალსაგდები
 - წყალმიმღები და გამრეცხი გალერეა
 - ზამთრის წყალმიმღები გალერეა
 - სალექარი
 - მეტალის წყალსატარი
 - დამწნევი გვირაბი
5. ყარაბულახის ჰიდროკვანძი (შეიცავს სათაო კვანძს და დერეფაციას)
- წყალმიმღების კაშხალი
 - წყალმიმღები
 - სალექარი
 - გვირაბი

წყალსაცავის მაქსიმალური სამუშაო ჰორიზონტი - ზღვის დონიდან 1090.80 მ., აუზის სიგრძე 200 მ, სიგანე 120 მ. აუზის საპროექტო მოცულობა - ბრუტო 240 000 მ³, ნეტო - 210 000 მ³, დამუშავების პრიზმის სიმაღლე 6 მ. მკვდარი წყლის მოცულობა 30 000 მ³. წყლის ქვედა სამუშაო ჰორიზონტი შეადგენს 1086,5 მ. დღეღამური რეგულირების აუზში იკრიბება ხრამჰესი 1-ის დამუშავებული და სამი მდინარის (მდ. დაშაში, მდ. ჭოჭიანი, მდ. ყარაბულახი) წყლები.

ხრამჰესი-2-ის დერივაცია შედგება შემდეგი გვირაბებისგან -

- რკინაბეტონის გვირაბი საერთო სიგრძის 12 750 მ. 4 მ. შიდა დიამეტრით და 40,5 მ³/წმ. გათვლილი წყალგამტარობით.
- ყარაბულახის ვარცლისებრივი კვეთის უდაწნეო გვირაბი 6000 მ. სიგრძის.
- ჭოჭიანის სადაწნეო მეტალის გვირაბი 500 მ. სიგრძის და 1 მ. დიამეტრის.

- დახრილი მიწისქვეშა გვირაბი 3,2 მ. დიამეტრით, მეტალის პერანგის 10 მმ. სისქის. გათვლილი წნევა შეადგენს 400 მ., გათვლილი წყლის 43 მ³/წმ. მილსადენის სიგრძე შეადგენს 613,6 მ., დახრილი ნაწილის სიგრძეა 483,5 მ.

3. საზოგადოების მდგომარეობა დარგში: ბაზარი, მარკეტინგი, გაყიდვები

სს „ხრამჰესი II“-ის ძირითადი საქმიანობა არის ელექტროენერგიის წარმოება. 2021 წელს საზოგადოება სხვა საქმიანობას არ ახორციელებდა. ელექტროენერგიის საშუალო წლიური გამომუშავების მოცულობა საშუალოდ საქართველოში ერთ წელიწადში გამომუშავებული ელექტროენერგიის თითქმის 3%-ს შეადგენს.

საანგარიშო წლის განმავლობაში საქართველოს ენერგოსისტემის განვითარების ტენდენციები შეფასებულია როგორც ზომიერად ოპტიმისტური, რაც დაკავშირებულია იმ მოვლენებთან, რომლებმაც მნიშვნელოვნად იმოქმედა დარგის საერთო მდგომარეობაზე. კერძოდ :

- ელექტროენერგიისა და ბუნებრივი აირის შესახებ ახალი კანონის მიღება, რომელიც დაფუძნებულია ევროკავშირის დირექტივა 2003/54 / EC პრინციპებზე. ელექტროენერგიისა და ბუნებრივი გაზის ბაზრის ახალ პრინციპებზე გადასვლა ბაზარ Nord Pool-ის ანალოგიით;

- ქვეყანაში ელექტროენერგიის მოხმარების შემცირება კორონავირუსული პანდემიის დროს საკარანტინო ზომების შემოღების გამო;

- ინფლაციური პროცესები, რომლებიც დაკავშირებულია ეროვნული ვალუტის კურსის ცვლილებასთან უცხოურ ვალუტებთან მიმართებაში.

საზოგადოების მმართველობის აზრით, სს „ხრამჰესი II“-ის განვითარების ტენდენცია დარგის ზოგად ტენდენციებზე უკეთესია, რაც შემდეგ ფაქტორებთან არის დაკავშირებული:

- წყლის წლიური რეგულირების მნიშვნელოვანი აუზის არსებობა იძლევა გამომუშავების დაგეგმვის შესაძლებლობას ქვეყნის ენერგოსისტემის მოთხოვნის გათვალისწინებით.

- ინფლაციური პროცესები - რომლებიც გამოწვეულია ეროვნული ვალუტის კურსის ცვლილებით უცხოურ ვალუტებთან მიმართებაში - აუმჯობესებს სააქციო საზოგადოების პროდუქციაზე ფასების კონკურენტუნარიანობას თბოელექტროსადგურების მიერ გამომუშავებულ ან იმპორტირებულ ელექტროენერგიასთან შედარებით.

დარგში მდგომარეობის შენარჩუნებისთვის, სს „ხრამჰესი II“ -ის მიერ მიღებული იქნება შემდეგი ზომები:

- ტექნიკური მდგომარეობის სათანადო დონეზე შენარჩუნება;
- სადგურის შეუფერხებელი მუშაობისა და ხარჯების ოპტიმიზაციის ხელშეწყობა;

- გონივრული აუცილებლობის პრინციპით, ძირითად აღჭურვილობაში ინვესტიციების უზრუნველყოფა.

- აქტიური მონაწილეობა საქართველოში ელექტროენერგიის ბაზრის ახალ პრინციპებზე გადასვლის პროცესში, პერსონალისა და კომუნიკაციის ფორმების ახალ რეალობასთან ადაპტაცია.

ძირითადი მოსალოდნელი ფაქტორები, რომლებმაც მომდევნო წლებში შეიძლება უარყოფითად იმოქმედონ კომპანიის განვითარების ტემპზე არის:

- ადგილობრივი ვალუტის არასტაბილური კურსი სარეზერვო ვალუტებთან მიმართებაში;

- დაბალი ნალექების ციკლის დადგომა;

- ცვლილებები ინდუსტრიის საქმიანობის მარეგულირებელ საკანონმდებლო და ნორმატიულ აქტებში;

- ენერგეტიკულ სექტორზე სოციალურ-პოლიტიკური ზეწოლის ზრდა ქვეყანაში.

- ელექტროენერგიის არსებული ბაზრის ახალ, Nord Pool-ის ბაზრის ანალოგიით მოქმედ მოდელზე ნაჩქარევი და ბოლომდე არგააზრებული სქემით გადასვლით ენერგეტიკის სექტორში ჩასატარებელი რეფორმების კომპრომეტაცია.

აღნიშნული უარყოფითი ფაქტორების წარმოშობის შემთხვევაში სს „ხრამჰესი II“-ს მმართველობა რისკების შემცირების შემდეგი ზომების გამოყენებას ვარაუდობს:

- სააქციო საზოგადოების კონკურენტული უპირატესობების სრული რეალიზაცია ელექტროენერგიის ბაზარზე.
- საზოგადოების გამომუშავების წლიური გრაფიკის შედგენა ქვეყანაში ელექტროენერგიაზე მოთხოვნის სეზონურობის გათვალისწინებით.
- ელექტროენერგიის ბაზარზე გაყიდვების წარმომადგენლის მომზადება შეუფერხებელი და ეფექტური სავაჭრო საქმიანობისთვის.

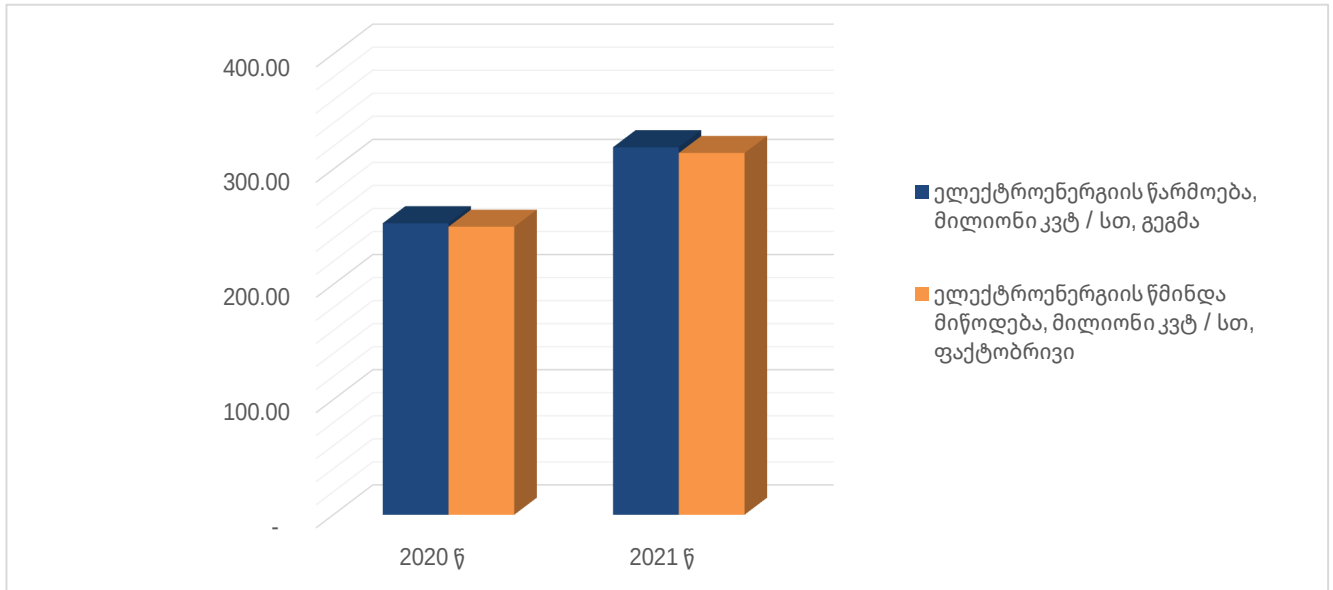
4. საზოგადოების საქმიანობის ძირითადი მაჩვენებლები

საზოგადოების ძირითადი სამეწარმეო და ფინანსური მაჩვენებლების დინამიკა შეიძლება შემდეგნაირად დახასიათდეს:

საქმიანობის ძირითადი სამეწარმეო მაჩვენებლები

Показатели	მილიონი კვტ *სთ		
	2020 წ.	2021წ.	% ცვლილება
ელექტროენერგიის გამომუშავება	253	319	25.9%
ელექტროენერგიის საკუთარი მოხმარება და ტრანსფორმატორებში დანაკარგები	3.4	4.4	28.7%
ელექტროენერგიის სასარგებლო გაშვება	250	314	25.9%

წარმოების ძირითადი მაჩვენებლების დინამიკა მიუთითებს ელექტროენერგიის გამომუშავების ზრდაზე, რაც დაკავშირებულია წყლის დონის ზრდასთან 2021 წელს და ასევე საქართველოს ცენტრალური სადისპეტჩერო სამსახურის გადაწყვეტილებასთან რომელიც ითვალისწინებდა 2020 წელს წლიური რეგულირების აუზში წყლის ნაწილობრივ შენახვას მისი 2021 წლის 1 კვარტალში გამოყენების მიზნით.

„ინტერ რაო“-ს მიერ სს „ხრამჰესი 1“-ის და სს „ხრამჰესი 2“-ს შეძენის სახით განხორციელებული ინვესტიციების გარანტირებული დაბრუნების უზრუნველყოფის მიზნით, ლარის კურსის აშშ დოლართან მიმართებაში შეცვლასთან დაკავშირებით საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 2019 წლის 28 ნოემბრით დათარიღებული დებულება N31-ის საფუძველზე განხორციელდა ნიხრის შესწორება და დადგინდა სს „ხრამჰესი 2“-ის ახალი გრძელვადიანი ტარიფი 2025 წლამდე:

2019 წლის 1 დეკემბრიდან 2021 წლის 31 დეკემბრამდე ჩათვლით - 12.304 თეთრი / კვტ.სთ;
 - 2022 წლის 1 იანვრიდან 2024 წლის 31 დეკემბრამდე ჩათვლით - 3.767 თეთრი / კვტ.სთ;
 - 2025 წლის 1 იანვრიდან 2025 წლის 31 დეკემბრამდე ჩათვლით - 3.5 თეთრი / კვტ.სთ.

საქართველოს ენერგეტიკის სფეროს მარეგულირებელი კანონმდებლობის შესაბამისად, 2021 წელს შეიქმნა კომპანია შპს „თბილისის ელექტრომიმწოდებელი კომპანია“, რომელსაც სს „თელასმა“ რეალიზატორის ფუნქციები გადასცა და მხოლოდ ქსელური ფუნქციები

დაიტოვა. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, 2021 წლის აგვისტოდან სააქციო საზოგადოებამ გამომუშავებული ელექტროენერგია შპს „თბილისის ელექტრომომწოდებელი კომპანიას“ მიჰყიდა. ელექტროენერგიის რეალიზაციით მიღებულმა შემოსავალმა ფულადი სახით შეადგინა 38 680 ლარი.

ფინანსური და ეკონომიკური საქმიანობის ძირითადი შედეგები

მაჩვენებლების დასახელება	ათასი ლარი		
	2020 წ.	2021 წ.	% ცვლილება
რეალიზაციიდან მოგება	30 729	38 680	25.9%
ძირითადი საქმიანობიდან მოგება (ზარალი)	6 342	30 160	375.6%
EBITDA	26 498	33 603	26.8%
წმინდა მოგება (ზარალი)	-3 116	26 645	-

2021 წელს ფინანსური და სამეურნეო საქმიანობის შედეგად, სააქციო საზოგადოებამ 26 645 ათას ლარამდე გააუმჯობესა წმინდა მოგების მაჩვენებელი. წმინდა მოგების ზრდა დაკავშირებულია EBITDA-ს ზრდასთან - ელექტროენერგიის რეალიზაციით მიღებული შემოსავლების ზრდის (ელექტროენერგიის გამომუშავების) მიზეზით. წმინდა მოგების ზრდის კიდევ ერთი მიზეზია ძირითადი საშუალებებისა და არამატერიალური საშუალებების ამორტიზაციის ხარჯების შემცირება, რაც 2020 წლის ბოლოს ძირითადი საშუალებების გადაფასებითაა გამოწვეული. მიზეზთა შორის ასევე აღსანიშნავია კურსთა შორის სხვაობის სალდოს ზრდა პროცენტების მიღება/გადახდის სალდოს შემცირებასთან ერთად, რაც გამოწვეულია სს „თელასის“ ერთ-ერთი სესხის დაფარვით 2020 წელს - და არა გეგმის შესაბამისად, 2023 წელს; ამას გარდა აღსანიშნავია ასევე მოგების გადასახადის ზრდა, რაც გამოცხადებული დივიდენდებით აიხსნება.

ანალიტიკური მაჩვენებლები

კომპანიის აქტივების სტრუქტურა და დინამიკა

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის აქტივების მთლიანმა ღირებულებამ შეადგინა 104 559 ათასი ლარი. აბსოლუტური ღირებულების თვალსაზრისით, აქტივები საანგარიშო წლის განმავლობაში 1851 ათასი ლარით გაიზარდა. საანგარიშო წლის ბოლოს, გრძელვადიანი აქტივები გაიზარდა 9292 ათასი ლარით და შეადგინა 91430 ათასი ლარი, ხოლო მიმდინარე აქტივები კი 7441 ათასი ლარით შემცირდა და შეადგინა 13 129 ათასი ლარი. კომპანიის აქტივების ღირებულების მცირე ზრდის ძირითადი მიზეზი არის ძირითადი საშუალებების ფასის ზრდა გადაფასების შემდეგ, ელექტროენერგიის რეალიზაციის პროცესში წარმოშობილი დებიტორული დავალიანების შემცირების პირობებში.

საზოგადოების ლიკვიდობის მაჩვენებლები

მაჩვენებლების დასახელება	2020 წ.	2021 წ.
სასწრაფო ლიკვიდობის მაჩვენებლები	1.30	0.43
მიმდინარე ლიკვიდობის მაჩვენებლები	1.41	0.49

საანგარიშო წლის ლიკვიდობის მაჩვენებლები შემცირებულია. მონაცემების შემცირების ძირითადი მიზეზია დივიდენდებთან დაკავშირებული მიმდინარე დავალიანებების ზრდა და მოგების გადასახადი. აქციონერის გადაწყვეტილებით, გამოცხადდა დივიდენდების გაცემა, თუმცა, საანგარიშო პერიოდის ბოლოსთვის ვალდებულების ეს პუნქტი ნაწილობრივ იყო შესრულებული.

საზოგადოების რენტაბელობის მაჩვენებლები

მაჩვენებლების დასახელება	2020 წ.	2021 წ.
გაყიდვების რენტაბელობა	63.6%	78.0%
აქტივების რენტაბელობა (ROA)	-3.0%	25.7%
საკუთარი კაპიტალის რენტაბელობა (ROE)(%)	-4.1%	37.5%

რენტაბელობის მაჩვენებლის ზრდა განპირობებულია ელექტროენერგიის გაყიდვებიდან შემოსავლების ზრდით ROA და ROE მაჩვენებლების ზრდა დაკავშირებულია წმინდა მოგების ზრდასთან.

საზოგადოების ფინანსური მდგრადობის მაჩვენებლები

მაჩვენებლების დასახელება	2020წ.	2021 წ.
ფინანსური დამოუკიდებლობის კოეფიციენტი	0.74	0.68
სესხის და საკუთარი საშუალებების შეფარდება	0.34	0.47

მთლიანობაში, კომპანიის 2021 წლის ფინანსური მდგრადობის მაჩვენებლები მაღალია. აქციონერების მიმართ დივიდენდების გადახდის გამო, საზოგადოების კაპიტალის წილის ბალანსის ვალუტაში (ფინანსური დამოუკიდებლობის კოეფიციენტი) უმნიშვნელოდ შემცირდა, ხოლო კომპანიის ვალდებულებებისა და საკუთარი კაპიტალის თანაფარდობა წინა წელთან შედარებით ოდნავ გაიზარდა და შეადგინა 0.47 (0.47 ლარ ნასესხებ კაპიტალზე საკუთარი კაპიტალის ერთი ლარი მოდის).

კომპანიის 2021 წლის ფინანსური (საბუღალტრო) ანგარიშგება, შედგენილი ფასს სტანდარტების შესაბამისად, აუდირებულია EY LLC-ის აუდიტორის მიერ.

5. საზოგადოების განვითარების პერსპექტივები

სს „ხრამჰესი II“-ის შეძენაში ჩადებული ინვესტიციების ამოღების მიზნით, საქართველოს ენერგეტიკის მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის 07.04.2011 წლის N5 დებულების საფუძველზე, სს „ხრამჰესი I“-ის და სს „ხრამჰესი II“-ის გაშვებულ ელექტროენერგიაზე დადგინდა გრძელვადიანი ტარიფები 2025 წლამდე. აღნიშნულ დოკუმენტით გათვალისწინებული იყო ტარიფის მნიშვნელოვანი ზრდა 2014 წლის პირველი იანვრიდან. ამასთან, ღია სააქციო საზოგადოება „ინტერ რაო“-ს

მიერ სს „ხრამჭესი I“-ის და სს „ხრამჭესი II“-ს შეძენაზე ინვესტიციების გარანტირებული დაბრუნების უზრუნველყოფის მიზნით და ლარის კურსის აშშ დოლართან მიმართებაში შეცვლასთან დაკავშირებით, საქართველოს ენერგეტიკის მარეგულირებელი ეროვნული კომისიის დებულება N31-ის საფუძველზე, რომელიც დათარიღებულია 2019 წლის 28 ნოემბრით, ორჯერ განხორციელდა ტარიფის კორექტირება (ზრდა) და დადგინდა სს „ხრამჭესი II“-ის ახალი გრძელვადიანი ტარიფები 2025 წლამდე.

დაგეგმილი ფინანსური და ეკონომიკური საქმიანობის მაჩვენებლების მისაღწევად, სს „ხრამჭესი II“ გეგმავს სადგურის საექსპლუატაციო სანდოობის შენარჩუნებას.

ენერგეტიკის სექტორის რეფორმა

2006 წელს, საქართველოს პარლამენტმა დაამტკიცა № 3259 დადგენილება "საქართველოს ენერგეტიკის სექტორში სახელმწიფო პოლიტიკის ძირითადი მიმართულებების შესახებ". როგორც ამ რეზოლუციის განხორციელების ნაწილი, შედგენილია გეგმა კონკურენტუნარიან (საბითუმო) ბაზარზე გადასვლის შესახებ, რომელიც შეიცავს ლიბერალიზაციის კონკრეტულ ეტაპებს. გეგმის შესაბამისად, გათვალისწინებული იყო მომხმარებლის ეტაპობრივი შესვლა კონკურენტულ ბაზარზე.

2014 წელს ევროკავშირმა და საქართველომ ხელი მოაწერეს ასოცირების ხელშეკრულებას, რომლის განუყოფელი ნაწილია ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის ზონის ხელშეკრულება. 2016 წლის 18 ოქტომბერს, საქართველომ ხელი მოაწერა ოქმს ევროპულ ენერგეტიკულ საზოგადოებაში შესვლის შესახებ და ავტომატურად მიუერთდა ევროკავშირის დირექტივებს და დებულებებს ელექტროენერგიის, გაზის, ნავთობის, განახლებადი ენერგიის, ენერგოეფექტურობისა და გარემოს შესახებ.

ენერგეტიკულ საზოგადოებაში გაწევრიანების ოქმში, საქართველო პირობა დადო, რომ შექმნის თავისუფალი ენერგეტიკული ბაზარს, სადაც დაცული იქნება თავისუფალი კონკურენციის პრინციპი. ამ რეფორმის

განსახორციელებლად შემუშავდა კანონი „ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების შესახებ“. ეს კანონი მიღებულ იქნა 2019 წლის 20 დეკემბერს და იმავე დღეს შევიდა ძალაში, ამასთან, გარდამავალი პერიოდი 2022 წლამდე გრძელდებოდა. 2022 წლის მარტიდან ამოქმედდება ელექტროენერგიის ორგანიზებული საბითუმო ბაზრები, მათ შორის:

- საქართველოს ენერგეტიკული ბირჟა (ვაჭრობა განხორციელდება ელექტროენერგიის მიწოდებამდე ერთი დღით ადრე, ან მიწოდების დღეს);
- საბალანსო ელექტროენერგიისა და დამხმარე სერვისების ბაზარი (სადაც ვაჭრობის საგანია საბალანსო ელექტროენერგია და საქართველოს ენერგოქსელში სტაბილური სიხშირეების მხარდაჭერა).

ზემოაღნიშნული ბაზრების გარდა 2022 წლიდან ორმხრივი მოლაპარაკებების საბითუმო ბაზრის (ელექტროენერგიით ვაჭრობისა და ყიდვა-გაყიდვის გრძელვადიანი შეთანხმებების გაფორმებისათვის შექმნილი ონლაინპლატფორმის) ამოქმედებაც იგეგმება.

ამ რეფორმას მნიშვნელოვანი გავლენა არ ექნება კომპანიის წარმოებასა და კომერციულ საქმიანობაზე, რადგან კომპანიისთვის ტარიფები დაწესებულია გრძელვადიანი პერიოდით 2025 წლამდე. 10.12.2020 წ-ის №740 ბრძანებულებით საზოგადოება საჯარო მომსახურების მიმწოდებელი საწარმოების სიაში შევიდა. ეს ნიშნავს, რომ კომპანიის ტარიფები ფიქსირდება და ბირჟაზე ელექტროენერგიის ფასზე არ არის დამოკიდებული. მწარმოებელთა ტარიფების დერეგულაცია 2027 წლის პირველი იანვრიდან იგეგმება და, შესაბამისად, ამ ეტაპზე რეფორმა უფრო მეტად გამანაწილებელ კომპანიებს შეეხება.

6. საზოგადოების ეფექტურობის საკვანძო მაჩვენებლების სისტემა

ეფექტურობის საკვანძო მაჩვენებლებისა და საკონტროლო მაჩვენებლების სისტემის ძირითადი ამოცანაა საზოგადოების სტრატეგიული გეგმების რეალიზაციის ხარისხის შეფასება და შესაბამის

წლიურ პერიოდში განვითარების მთავარი სამიზნე კრიტერიუმის (ორიენტირის) როლს ასრულებს.

სს „ხრამჭესი II“-სთვის 2021 წლის ძირითადი ამოცანა იყო აქტივების მფლობელობისა და მართვის ეკონომიკური ეფექტურობის უზრუნველყოფა, მათ შორის აქტივების მომგებიანობის ამაღლება. აღნიშნული ამოცანის ფარგლებში შემუშავებულ იქნა საზოგადოების ეფექტურობის საკვანძო მაჩვენებლების და საკონტროლო მაჩვენებლების ჩამონათვალი 2021 წლისათვის, რომელიც დამტკიცდა საზოგადოების სამეთვალყურეო საბჭოს გადაწყვეტილებით (სამეთვალყურეო საბჭოს სხდომის ოქმი, 2021 წლის 24 თებერვალი, №3). გენერალური დირექტორის 2021 წლის 26 თებერვლის №02/09 ბრძანებით, მსგავსი კრიტერიუმები ასევე დამტკიცდა შემდეგი ხელმძღვანელებისათვის: მთავარი ინჟინერი, ფინანსური დირექტორი და კომერციული დირექტორი.

სააქციო საზოგადოების მინზების სქემატურ რუკაზე ეფექტურობის საკვანძო მაჩვენებლის ნაწილში შესულია ისეთი მაჩვენებლები, როგორიცაა:

ეფექტურობის საკვანძო მაჩვენებლის დასახელება	მაჩვენებლის შესრულების დონე			მაჩვენებლის მიღწევის კოეფიციენტი
	ქვედა	სამიზნე	ზედა	
ეფექტურობის საკვანძო მაჩვენებელი 1. EBITDA 2020 წლის ბიზნეს გეგმის მნიშვნელობიდან	95%	100%	110%	50%
ეფექტურობის საკვანძო მაჩვენებელი 2. საოპერაციო ფულადი ნაკადი 2020 წლის ბიზნეს გეგმის მნიშვნელობიდან	95%	100%	110%	40%
პირობითად ფიქსირებული ხარჯების ლიმიტი ბიზნეს გეგმის ღირებულებიდან 2020 წლისთვის	-	100%	90%	10%

საკონტროლო მაჩვენებლები

საკონტროლო მაჩვენებლის დასახელება	სამიზნე მაჩვენებელი	გავლენის ხარისხი (წონა)
საკონტროლო მაჩვენებელი 1. ავარიების (წონა 40%) ან უბედური შემთხვევების (წონა 30%) არარსებობა ან	100%	100%-მდე

ტრავმატიზმის სიხშირის კოეფიციენტის (წონა 30%) შესრულება		
საკონტროლო მაჩვენებელი 2. შემოდგომა-ზამთრის პერიოდში მუშაობისათვის მზადყოფნის პასპორტის მიღება (არსებობა);	100%	100%
საკონტროლო მაჩვენებელი 3. საანგარიშგებო და საშემსრულებლო დისციპლინის დაცვა და კორპორაციული ღონისძიებების გეგმის შესრულება;	100%	50%-მდე
საკონტროლო მაჩვენებელი 4. ლსს „ინტერ რაო“-ს შიდა აუდიტის ბლოკის მიერ გეგმიური და არაგეგმიური შემოწმების შედეგების მიხედვით არსებითი შენიშვნების არარსებობა;	მნიშვნელოვანი შენიშვნები არ არის	100% -მდე
საკონტროლო მაჩვენებელი 5. საინფორმაციო რესურსისა და IT ინფრასტრუქტურის უსაფრთხოების მნიშვნელოვანი დარღვევების ფაქტების არარსებობა სააქციო საზოგადოებაში	100%	15%

ეფექტურობის საკვანძო მაჩვენებლებისა და საკონტროლო მაჩვენებლების შესრულება 2021 წლისთვის სს „ხრამჰესი კორპორატიული ღონისძიებების გეგმის შესაბამისად განხილული იქნება 2022 წლის აპრილში.

7. სარემონტო საქმიანობა

2021 წელს სადგურის ექსპლუატაციის სანდოობის განსამტკიცებლად ჩატარდა 225 ათასი ლარის ღირებულების სარემონტო სამუშაოები:

პროექტის დასახელება	პროექტის ღირებულება (ათასი ლარი)
ჰიდროაგრეგატი №1-ის მიმდინარე რემონტი	112,7
ჰიდროაგრეგატი №2-ის მიმდინარე რემონტი	112,7
სულ:	225

8. საინვესტიციო საქმიანობა

2021 წლის განმავლობაში სააქციო საზოგადოებამ შემდეგი ოდენობის კაპიტალური ინვესტიციები განახორციელა :

მუხლის დასახელება	თანხა
ფინანსირება, ათასი ლარი დღგ-ს ჩათვლით	7165
ათვისება, ათასი ლარი დღგ-ს გარეშე	3530
ძს შეყვანა, ათასი ლარი დღგ-ს გარეშე	2764

2021 წელს, ტექნიკური გადაიარაღებისა და რეკონსტრუქციის ღონისძიებების ფარგლებში ნაწილობრივ ჩაუტარდა რეკონსტრუქცია ჰიდროაგრეგატის მართვისა და კონტროლის სისტემას, რომელიც ექსპლუატაციაში იქნა გაშვებული. მექანიზმის ამ დეტალის რემონტის საერთო ფასი 2.7 მლნ ლარია.

მომდევნო 5 წლის განმავლობაში სააქციო საზოგადოების დაგეგმილი ინვესტიციების ძირითადი მიმართულებაა სადგურის ობიექტების ტექნიკური გადაიარაღება და რეკონსტრუქცია. სადგურის საოპერაციო საიმედოობის შესანარჩუნებლად კომპანიამ დაგეგმა ძირითადი საინვესტიციო პროექტების განხორციელება: "ჰიდროაგრეგატის მართვისა და კონტროლის სისტემის რეკონსტრუქცია" და „საწმენდი აღჭურვილობის შეძენა და მონტაჟი ყოველდღიური რეგულირების აუზის წყლის მოხმარების ბადის შეცვლით“, ასევე რეალიზაცია მსხვილი საინვესტიციო პროექტისა „N2გენერატორის სტატორის შეძენა და შეცვლა“.

9. შესყიდვითი საქმიანობა

2021 წელს შესყიდვის საქმიანობის განხორციელების დროს, საზოგადოება ხელმძღვანელობდა დებულებით სს „ხრამჰესი II“-ის საჭიროებებისთვის საქონლის, მომსახურების და სამუშაოების რეგლამენტირებული შესყიდვების ჩატარების წესის შესახებ (დამტკიცებულია სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ, ოქმი N8, თარიღი: 30.07.2021 წ.).

სს „ხრამჰესი 1“-ს შესყიდვების წლიური კომპლექსური პროგრამა (შწკპ) 2021 წლისთვის დამტკიცებულია ცენტრალური შესყიდვის ორგანოს გადაწყვეტილებით (ოქმისთარიღი 09.12. 2020; № 390-0009-2020) 15 036 ათასი ლარზე (დღგ-ს გარეშე). შესყიდვების წლიურ კომპლექსურ პროგრამაში 36 ლოტია.

2021 წელს საზოგადოების ინტერესებში განხორციელდა 36 შესყიდვა, რისთვისაც საჭირო გახდა 14 585 ლარი (დღგ-ს გარეშე), მათ შორის:

№№	დასახელება	რაოდენობა	შესყიდვების საერთო ღირებულება დღგ-ს გარეშე (ათასი ლარი)
1	შეთავაზების ღია მოთხოვნა	16	11 964
2	ფასების ღია მოთხოვნა	5	67
3	ერთადერთი მიმწოდებლისგან შესყიდვა	4	2 455
4	შესყიდვების რიგი 25000 ათას ლარამდე	11	99
	სულ	36	14 585

2021 წელს შესყიდვების ძირითადი ნაწილი განხორციელდა სარემონტო და საინვესტიციო საქმიანობისთვის, წინა თავებში აღწერილი პროექტების ფარგლებში.

2021 წლის შედეგების მიხედვით შწკპ-ის მოცულობამ (შპკპ-ში შეტანილი ცვლილების გათვალისწინებით) შეადგინა 97% ღირებულების მხრივ და 100% რაოდენობის თვალსაზრისით.

10. საზოგადოების საქმიანობასთან დაკავშირებული ძირითადი რისკების აღწერა

სააქციო საზოგადოება გამოყოფს ჰიდროელექტროსადგურის საქმიანობაზე უარყოფითი გავლენის მოხდენის პოტენციალის მქონე რამდენიმე ძირითად ფაქტორს. მათ შორისაა:

- ადგილობრივი ვალუტის არასტაბილური კურსი სარეზერვო ვალუტებთან მიმართებაში;
- ნალექების დაბალი დონის ციკლის დადგომა;

- შიდაპოლიტიკური სიტუაციის გართულება, რომელიც ქვეყნის საინვესტიციო მიმზიდველობას შეამცირებს და, შესაბამისად, შეამცირებს ელექტროენერგიის მოხმარებას;

- ტექნოგენური რისკი (ამინდის, კლიმატური მოვლენებისა და კატაკლიზმების მიზეზით).

აღნიშნული უარყოფითი ფაქტორების წარმოშობის შემთხვევაში რისკების შემცირების მიზნით, სს „ხრამჰესი II“-ის მმართველობა ვარაუდობს:

- გეგმური სარემონტო და პროფილაქტიკური სამუშაოების ჩატარებას;
- სადგურის ტექნიკური ექსპლუატაციის და უსაფრთხოების ტექნიკის წესების დაცვას;

- სააქციო საზოგადოების გამომუშავების წლიური გრაფიკის შედგენას ქვეყანაში ელექტროენერგიაზე მოთხოვნის სეზონურობის გათვალისწინებით.

ამას გარდა, საიმედო ფინანსურ ინსტრუმენტად განიხილება დაზღვევა, რომელიც ამცირებს კომპანიის რისკებს არასასურველი მოვლენების დადგომის შემთხვევაში. კომპანიის დაზღვევის დაფარვის შესახებ დებულების საფუძველზე სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ შემუშავდა და დამტკიცდა სააქციო საზოგადოების სადაზღვევო დაცვის პროგრამა 2021 წლისთვის (ოქმი N10;24.08.2020), რომელიც დაზღვევის შემდეგ ტიპებს ითვალისწინებს:

1. ქონების კომპლექსების დაზღვევა (მაგენერირებელი აქტივები) ზიანისგან, განადგურებისა და / ან ზარალისგან, მათ შორის მანქანებისა და მექანიზმების დაზღვევა ავარიებისგან;

2. ავტოსატრანსპორტო საშუალებების დაზღვევა „ქურდობის“ („გატაცების“) და „ზიანის“ („დაზიანების“) რისკებისგან;

3. ნებაყოფლობითი სამედიცინო დაზღვევა, ჯანმრთელობის, სიცოცხლისა და უბედური შემთხვევების დაზღვევა;

4. გარეშე („მესამე“) პირების მიმართ სამოქალაქო პასუხისმგებლობის დაზღვევა.

11. კომპანიის აქციებზე გამოცხადებული (დარიცხული) დივიდენდების შესახებ ანგარიში

კომპანიის დივიდენდის პოლიტიკა, რომელიც დამტკიცებულია 2017 წლის 17 ივლისის ერთადერთი აქციონერის №2 გადაწყვეტილებით, განსაზღვრავს შემდეგ ძირითად პრინციპებს:

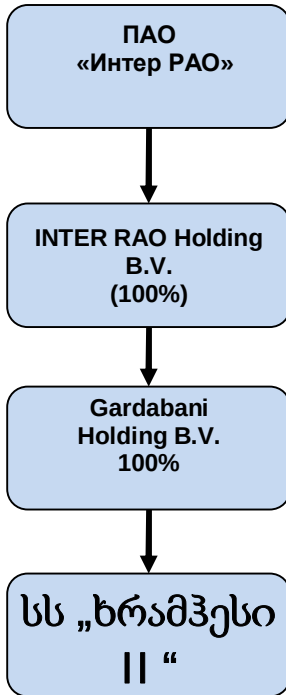
- კომპანიის მიერ დივიდენდების გადახდის უზრუნველყოფის პრინციპი;
- კომპანიის ფინანსური სტაბილურობისა და დამოუკიდებლობის უზრუნველყოფის პრინციპი;
- კომპანიის საინვესტიციო საქმიანობის დაფინანსების ოპტიმალური წყაროების უზრუნველყოფის პრინციპი.

დივიდენდების პოლიტიკის მიზანია კომპანიის და აქციონერების ინტერესთა ბალანსის უზრუნველყოფა დივიდენდების ოდენობის დადგენის, მათი გადახდისა და პირობების შესახებ.

დივიდენდის ისტორია

წელი	დივიდენდის დარიცხვის და გადახდის საფუძველი	დივიდენდის ოდენობა (ათასი)
2014	ერთადერთი აქციონერის გადაწყვეტილება №2 18.09.2014	4 206
2015	ერთადერთი აქციონერის გადაწყვეტილება №1 14.03.2015 ერთადერთი აქციონერის გადაწყვეტილება №3 10.09.2015 ერთადერთი აქციონერის გადაწყვეტილება №4 25.12.2015	19 500
2016	ერთადერთი აქციონერის გადაწყვეტილება №1 21.03.2016 ერთადერთი აქციონერის გადაწყვეტილება №3 29.09.2016 ერთადერთი აქციონერის გადაწყვეტილება №4 27.12.2016	18 000
2017	ერთადერთი აქციონერის გადაწყვეტილება №3 27.12.2017	7 800
2018	-	-
2019	ერთადერთი აქციონერის გადაწყვეტილება №1 25.03.2019 ერთადერთი აქციონერის გადაწყვეტილება №3 27.12.2019	22 500
2020	ერთადერთი აქციონერის გადაწყვეტილება №2 28.12.2020	20 000
2021	ერთადერთი აქციონერის გადაწყვეტილება №3 29.12.2021	20 300

12. სააქციო კაპიტალის სტრუქტურა

საწესდებო კაპიტალის მოცულობა და აქციების რაოდენობა:

სს „ხრამჭესი II“-ის საწესდებო კაპიტალი შეადგენს 2 524 699 ლარს. ჩვეულებრივი აქციების რაოდენობა - 2 524 699 ცალი, ყოველი აქციის ნომინალური ღირებულება არის 1 ლარი.

2011 წლის 13 აპრილს საქართველოს მთავრობის 31.03.2011წ. სპეციალური დებულების N717 საფუძველზე, ასევე სააქციო საზოგადოებების „ხრამჭესი 1“-ის და სს „ხრამჭესი 2“-ის აქციების ნასყიდობის ხელშეკრულების თანახმად, რომელიც დადებულია საქართველოს სახელმწიფოსა და კომპანია „Gardabani Holding B.V“ შორის, სააქციო საზოგადოებების „ხრამჭესი 1“-ის და „ხრამჭესი 2“-ის აქციებზე 100% საკუთრების უფლება გადაეცა კომპანიას „Gardabani Holding B.V.“-ს.

13. სამეთვალყურეო საბჭო

სს „ხრამჭესი I“ - ის ერთადერთი აქციონერის 2021 წლის 8 ივლისის No2 გადაწყვეტილების შესაბამისად, სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებად არჩეულ იქნენ შემდეგი პირები:

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე:
სერგეი ვალერიევიჩ პერევედენცევი
დაბადების წელი: 1970

მონაცემები განათლების შესახებ: 1994 წელს დაამთავრა მოსკოვის ენერგეტიკული ინსტიტუტი, სპეციალობა: ატომური ელექტროსადგურები და დანადგარები.

სამუშაო ადგილი: ღია სააქციო საზოგადოება „ინტერ რაო“

თანამდებობის დასახელება ძირითადი სამუშაო ადგილის მიხედვით: ცენტრალურ აზიასა და ამიერკავკასიაში აქტივების მართვის ბლოკის ხელმძღვანელი

მოქალაქეობა: რფ

პირველად სამეთვალყურეო საბჭოში აირჩიეს: 2021წლის 8 ივლისს

წილი საწესდებო კაპიტალში: 0%

პირის მფლობელობაში არსებული საზოგადოების ჩვეულებრივი აქციების წილი: 0%

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე:

სვეტლანა ვლადიმროვნა ივანიჩკინა

დაბადების წელი: 1976

მონაცემები განათლების შესახებ: 1997 წელს დაამთავრა რუსეთის გ.ვ. პლехანოვის სახელობის ეკონომიკური აკადემია.

სამუშაო ადგილი: ღია სააქციო საზოგადოება „ინტერ რაო“

ძირითადი სამუშაო ადგილის თანამდებობის დასახელება: ფინანსურ-ეკონომიკური ცენტრის ფინანსური დირექტორი

მოქალაქეობა: რფ

პირველად აირჩიეს სამეთვალყურეო საბჭოში: 22.05.2017 წ.

წილი საწესდებო კაპიტალში: 0%

პირის მფლობელობაში არსებული საზოგადოების ჩვეულებრივი აქციების წილი: 0

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრი:

ანდრეი ვიკტოროვიჩ ჩურილოვი

დაბადების წელი: 1984

მონაცემები განათლების შესახებ: 2006 წელს დაამთავრა ციმბირის გეოსისტემის და ტექნოლოგიების სახელმწიფო უნივერსიტეტი, კვალიფიკაცია: ეკონომისტი.

2009 წ. დაამთავრა რუსეთის ფედერაციის პრეზიდენტთან არსებული სახალხო მეურნეობისა და სახელმწიფო სამსახურის აკადემია, კვალიფიკაცია: იურისტი

სამუშაოს ადგილი: ღია სააქციო საზოგადოება „ინტერ რაო“

თანამდებობის დასახელება ძირითადი სამუშაო ადგილის მიხედვით:
„კონტროლინგის“ დირექციისა და უსაფრთხოების ბლოკის რეჟიმის
ხელმძღვანელი

მოქალაქეობა: რფ

სამეთვალყურეო საბჭოს პირველად აირჩიეს: 13.05.2016 წ.

წილი საწესდებო კაპიტალში: 0%

პირის მფლობელობაში არსებული საზოგადოების ჩვეულებრივი აქციების
წილი: 0%

სამეთვალყურეო საბჭოს არჩევამდე ერთადერთი აქციონერის 2021 წლის
ივლისის N2 გადაწყვეტილების შესაბამისად, 2021 წლის ბოლომდე
სააქციო საზოგადოების სამეთვალყურეო საბჭოში ასევე შედიოდნენ:

სამეთვალყურეო საბჭოს თავმჯდომარე:

დმიტრი ევგენიევიჩ ვოლკოვი

დაბადების წელი: 1969

ცნობები განათლების შესახებ: 1993 წელს დაამთავრა მოსკოვის
ენერგეტიკული ინსტიტუტი, სპეციალობა: ქვაბებისა და რეაქტორების
მშენებელი

სამუშაო ადგილი: ლსს „ინტერ რაო“

თანამდებობის დასახელება ძირითადი სამუშაო ადგილის მიხედვით:
აქტივების მართვის ბლოკის ხელმძღვანელი ცენტრალურ აზიასა და
სამხრეთ კავკასიაში

მოქალაქეობა: რფ

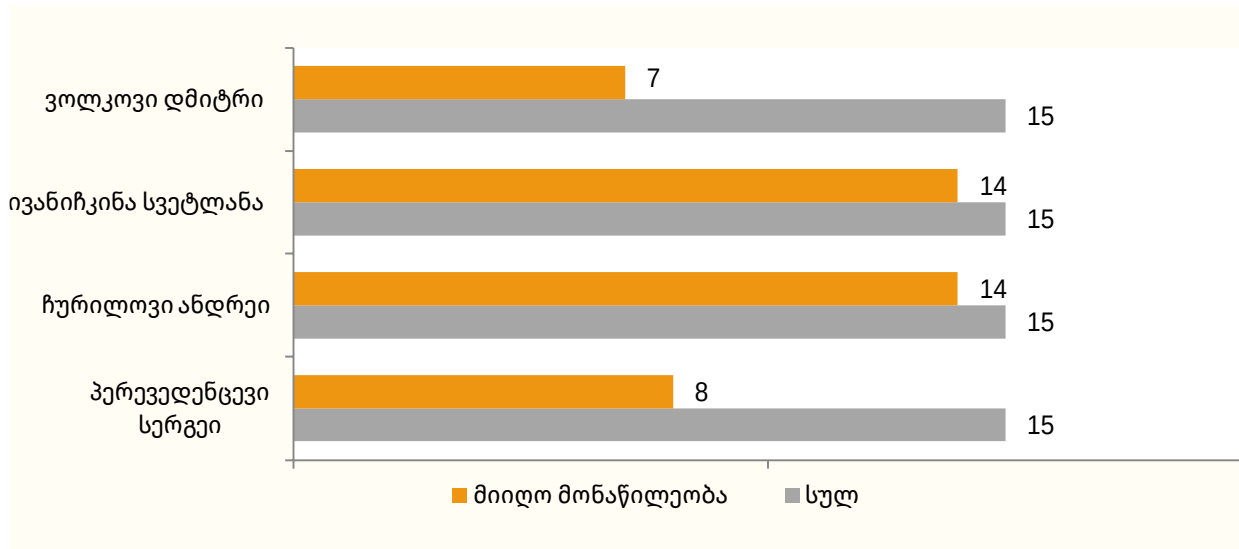
სამეთვალყურეო საბჭოში პირველად არჩეულ იქნა: 2013 წლის 1-ელ
თებერვალს.

წილი საწესდებო კაპიტალში: 0%

პირის მფლობელობაში არსებული საზოგადოების ჩვეულებრივი აქციების
წილი: 0%

2021 წელს ჩატარდა კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭოს 15 დაუსწრებელი
შეხვედრა, რომლებზეც განხილულ იქნა 37 საკითხი.

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრთა მონაწილეობა სხდომებში:

სს „ხრამჰესი II“-ის სამეთვალყურეო საბჭოს წევრებზე შრომის ანაზღაურების ოდენობა განისაზღვრება 2009 წლის 29 აპრილის აქციონერთა საერთო კრებაზე მიღებული სს „ხრამჰესი II“-ის "სამეთვალყურეო საბჭოს" წევრებისთვის ანაზღაურებისა და ანაზღაურების შესახებ დებულების საფუძველზე.

2021 წლის ბოლოს, ანაზღაურება არ გადახდილა, რადგან სამეთვალყურეო საბჭოს ყველა წევრმა უარი თქვა კომპანიის სამეთვალყურეო საბჭოში მუშაობის პერიოდში ანაზღაურების მიღებაზე

14. გენერალური დირექტორი

საზოგადოების წესდების შესაბამისად, ერთპიროვნული აღმასრულებელი ორგანოს უფლებამოსილებას ახორციელებს გენერალური დირექტორი.

2008 წელს სამეთვალყურეო საბჭოს გადაწყვეტილებით (ოქმი N7; თარიღი 20.10.2008) საზოგადოების გენერალური დირექტორის თანამდებობაზე დანიშნეს:

დევი ვაჟას ძე კანდელაკი

დაბადების წელი: 1969 წ.

მონაცემები განათლების შესახებ: 1991 წელს დაამთავრა თბილისის

სახელმწიფო უნივერსიტეტი სპეციალობით „ფინანსები და კრედიტები“

სამუშაო ადგილი: სს „ხრამჰესი II“

თანამდებობის დასახელება ძირითადი სამუშაო ადგილის მიხედვით: სს „ხრამჰესი II“ -ის გენერალური დირექტორი
სხვა ორგანიზაციებში სხვა თანამდებობები ბოლო 5 წლის განმავლობაში:
სს „ხრამჰესი II“ -ის გენერალური დირექტორი
შპს „მტკვარი ენერგეტიკის“ გენერალური დირექტორი
პირველად დამტკიცდა სს „ხრამჰესი II“-ის გენერალური დირექტორის თანამდებობაზე: 23.10.2008 წ.
მოქალაქეობა: საქართველო
წილი საწესდებო კაპიტალში: 0%
პირის მფლობელობაში არსებული საზოგადოების ჩვეულებრივი აქციების წილი: 0%

15. კომპანიის შიდა კონტროლის სისტემის მახასიათებლები

სააქციო საზოგადოებაში ფუნქციონირებს შიდა კონტროლის სისტემა (შკს) ,რომელიც კომპანიის ფინანსურ, სამეურნეო და ეკონომიკურ საქმიანობაზე რეგულარული კონტროლის მექანიზმების მუშაობას უზრუნველყოფს, ამასთან ხელსუწყობს საქმიანობის სტრატეგიული და ოპერატიული მიზნების მიღწევას, ზრუნავს აქტივების უსაფრთხოება, საკანონმდებლო და შიდა ნორმატიული დოკუმენტებით გათვალისწინებული რეგულაციების დაცვაზე, ანგარიშგების სისრულესა და საიმედოობაზე.

სააქციო საზოგადოებას არ აქვს დამტკიცებული შიდა კონტროლის სფეროში მუშაობის მარეგულირებელი დებულება.

შკს მოიცავს სამეთვალყურეო საბჭოს, ერთპიროვნულ აღმასრულებელ ორგანოს გენერალური დირექტორის სახით და ორგანიზაციის თანამშრომლებს. სარევიზიო კომისია არ არის არჩეული და კომპანიას არ აქვს შიდა აუდიტის სამსახური.

16. საკადრო პოლიტიკა და სოციალური პასუხისმგებლობა

პერსონალის მართვა

ადამიანური კაპიტალის განვითარების სფეროში სს „ხრამჰესი II“-ის საქმიანობის პრიორიტეტულ მიმართულებებს საანგარიშო პერიოდში

მმართველობითი სისტემის ეფექტურობის ამაღლება წარმოადგენდა კერძოდ:

- პერსონალის განვითარება და ახალგაზრდა სპეციალისტების მოზიდვა;
- თანამშრომლების მომზადების, გადამზადების და კვალიფიკაციის ამაღლების ორგანიზება;
- თანამშრომლების პროფესიული კარიერის დაგეგმვა და განვითარება;
- საკადრო რეზერვის მომზადება;
- პერსონალის მოტივაციის სისტემის გაუმჯობესება;
- სოციალური პარტნიორობის განვითარება;
- კორპორაციული პოლიტიკის როლის გაძლიერება.

საკადრო პოლიტიკა

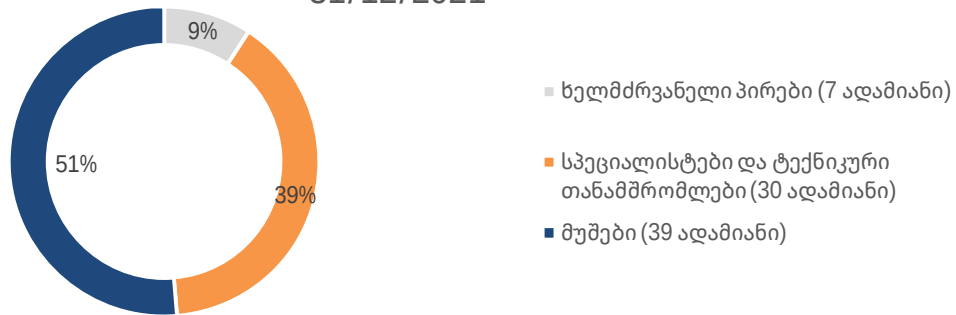
როგორც წინა წლებში, კომპანიის საკადრო პოლიტიკა კომპანიის მენეჯმენტისა და წარმოების სტრატეგიის შემადგენელ ნაწილს წარმოადგენს და ორიენტირებულია ძირითადი მიზნების მიღწევასა და კომპანიისთვის განსაზღვრული ამოცანების გადაწყვეტაზე.

სს „ხრამჰესი II“-ის საკადრო პოლიტიკის პრიორიტეტული მიმართულებები არის საზოგადოების თანამშრომლების უწყვეტი პროფესიული მომზადების დაგეგმვა და განხორციელება, რომელიც მოიცავს პერსონალის მომზადებას, გადამზადებას და კვალიფიკაციის ამაღლებას და ასევე თანამშრომლების შრომის დაცვის საკითხებს.

საანგარიშო პერიოდის ბოლოს, საშტატო ნუსხა სრულად იყო დაკომპლექტებული, ხოლო პერსონალის ფაქტობრივი რაოდენობა 76 ადამიანი იყო.

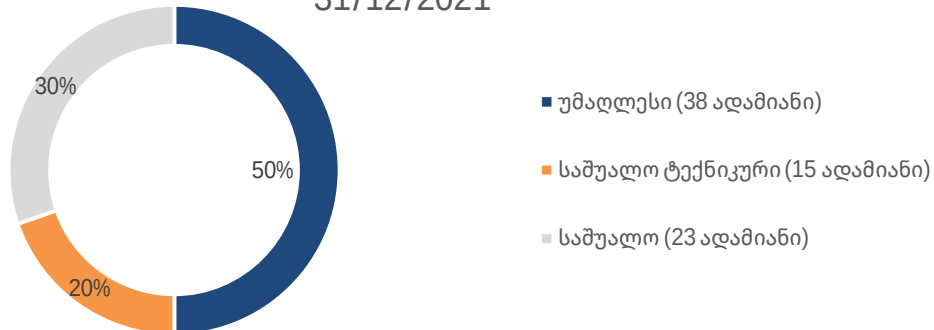
კომპანიის სამუშაო კატეგორიის პერსონალის სტრუქტურა 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით წარმოდგენილია შემდეგი სახით: მენეჯერები - 7 ადამიანი, სპეციალისტი და ტექნიკური თანამშრომლები - 30 ადამიანი. და მუშები - 39 ადამიანი.

კატეგორიების მიხედვით პერსონალის სტრუქტურა
31/12/2021

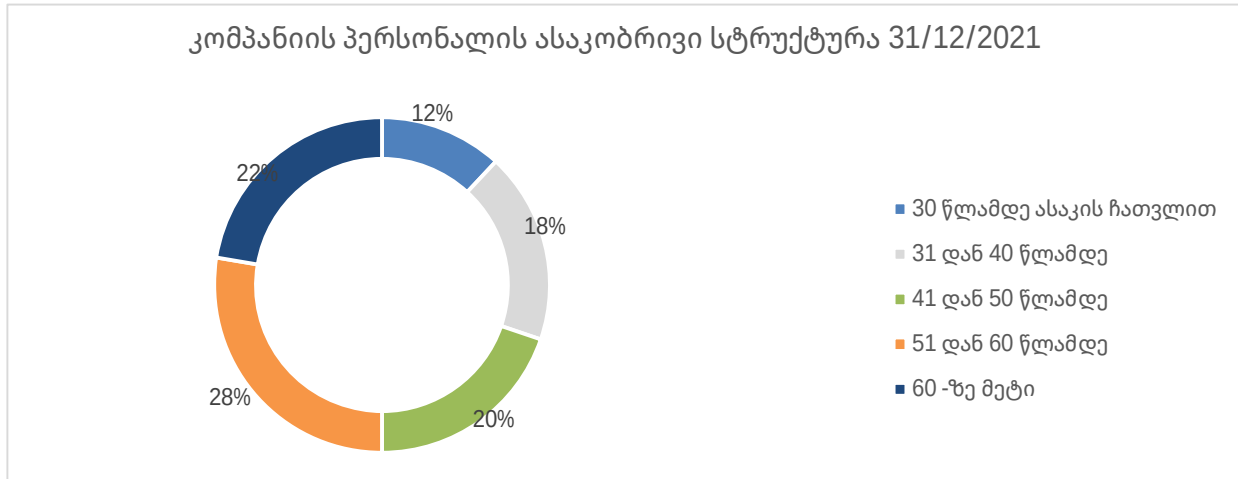
კომპანიის თანამშრომელთა თვისობრივი შემადგენლობა 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგია: უმაღლესი განათლების მქონე თანამშრომლები - 38 ადამიანი, საშუალო ტექნიკური განათლებით - 15 ადამიანი. საშუალო განათლებით - 23 ადამიანი.

განათლების მიხედვით თანამშრომელთა სტრუქტურა
31/12/2021

კომპანიის პერსონალის ასაკობრივი სტრუქტურა 2021 წლის 31 დეკემბრის ჩათვლით:

30 წლამდე (ჩათვლით) - 9 ადამიანი, 31-დან 40 წლამდე - 14 ადამიანი, 41-დან 50 წლამდე - 15 ადამიანი, 51-დან 60 წლამდე - 21 ადამიანი. ადამიანი, ხოლო 60 წელზე მეტი ასაკის - 17 ადამიანი. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, დასაქმებულთა საშუალო ასაკმა 50 წელი შეადგინა.

სს „ხრამჭესი I“ საკუთარ თავს სოციალურად პასუხისმგებელ კომპანიად წარმოაჩენს. კომპანიისთვის ერთ-ერთ აქტუალურ პრობლემას კვალიფიციური პერსონალის მოზიდვა და შენარჩუნება წარმოადგენს. კომპანიის მმართველობამ უნდა მიიღოს ზომები ახალი სპეციალისტების მოსაზიდად და არსებული სპეციალისტების შესანარჩუნებლად. ეს თანამშრომლები, მიუხედავად იმისა, რომ კომპანიის კონკურენტებისათვის მოთხოვნად კადრებს წარმოადგენენ, მზად არიან ასეთ მომორეგულ რაიონში იმუშაონ.

სადგური მდებარეობს მაღალმთიან ხეობაში, სადგურისა და ჰიდრონაგებობებისკენ მიმავალი გზები კრიტიკულ მდგომარეობაშია, ხოლო საზოგადოებრივი ტრანსპორტი არარეგულარული, ზამთარში სამარშუტო რეისები ხშირად უქმდება. მაღალკვალიფიციური ტექნიკური პერსონალის ძირითადი ნაწილი თბილისში ცხოვრობს. ამ მხრივ, პერსონალის ტრანსპორტირება რთული იყო მრავალი წლის განმავლობაში. ამჟამად ტექნიკური პერსონალი მაღალი გამავლობის მქონე მანქანებითაა უზრუნველყოფილი.

საზოგადოება ყოველწლიურად ატარებს ტრენინგებს ელექტროტექნიკური პერსონალისთვის და ასევე ახდენს ელექტროაღჭურვილობის ექსპლუატაციის დროს უსაფრთხოების (შრომის დაცვის) წესების, ელექტროაღჭურვილობის ტექნიკური ექსპლუატაციის წესების, სახანძრო უსაფრთხოებისა და პირველადი სამედიცინო დახმარების წესების ცოდნის შემოწმებას. 2021 წელს სს „ხრამჭესი II“-ში 34-მა თანამშრომელმა გაიარა ატესტაცია.

სააქციო საზოგადოება ყოველწლიურად უზრუნველყოფს სამედიცინო დაზღვევას ყველა თანამშრომლისთვის. 2021 წელს თანამშრომლების დაზღვევის ხარჯებმა 46 ათასი ლარი შეადგინა.

ამას გარდა, სადგურზე შეიქმნა და ფუნქციონირებს სამედიცინო ცენტრი, რომელიც აღჭურვილია ყველაფრით, რაც პირველადი სამედიცინო დახმარების აღმოსაჩენადაა საჭირო.

გარდა სტრატეგიული სოციალური პოლიტიკისა, რომლის ფარგლებშიც კომპანია ყველა ღონეს ხმარობს თანამშრომლებს ნორმალური სამუშაო და ცხოვრების პირობების უზრუნველყოფისთვის, კომპანია, შეძლებისდაგვარად, გასცემს მატერიალურ დახმარებას, რაც სს „ხრამჭესი II“-ის სოციალური პასუხისმგებლობის ნაწილია.

სს „ხრამჭესი II“-ის საქველმოქმედო და სპონსორული საქმიანობის ძირითად მიმართულებას წარმოადგენს სადგურის მახლობლად მდებარე სხვადასხვა საქველმოქმედო ორგანიზაციებისათვის ყოველწლიური დახმარების გაწევა. 2021 წელს დახმარება გაეწია ქციის ხეობაში მდებარე მონასტერს და ასევე დაბა ბედიანში, წმინდა გიორგის სახელობის მონასტერთან არსებულ საბავშვო ცენტრს. უსასყიდლო დახმარების გაწევა დადებითად აისახება კომპანიის საზოგადოებრივ სტატუსზე.

17. გარემოს დაცვა

ეკოლოგიური მართვის სისტემა (დანიერგვა, ფუნქციონირება, სერტიფიკაცია)

წარმოების საქმიანობის გარემოსდაცვითი ასპექტების მართვის მიზნით, კომპანიის მაგენერირებელ აქტივებში დაინერგა გარემოს მართვის სისტემა (EMS). EMS სერტიფიცირება საერთაშორისო სტანდარტის ISO 14001 მიხედვით პირველად 2015 წელს განხორციელდა.

2021 წელს წარმატებით ჩატარდა გარემოს მართვის სისტემის რესერტიფიკაციის აუდიტი და საზოგადოებას მიენიჭა შესაბამისობის სერტიფიკატი ISO 14001:2015No1210450706TMS, რომლის მოქმედების ვადაც 2024 წლის 28 სექტემბერს იწურება. 2022 წლისთვის იგეგმება ეკოლოგიური მენეჯმენტის სისტემის ეფექტურობის პირველი ზედამხედველობითი აუდიტის ჩატარება. აღნიშნულ ღონისძიებაში ჩართული იქნება

ორგანიზაცია TUV SUD Management Service GmbH, რომელიც სააქციო საზოგადოების სტრუქტურას არ მიეკუთვნება.

გარემოსდაცვითი ხარჯები

2021წელს გარემოს დაცვის ხარჯების საერთო მოცულობა 11% -ით გაიზარდა და შეადგინა 27 ათასი ლარი (ზრდა ძირითადად გამოწვეულია რესერტიფიცირების აუდიტის ჩატარებით).

გარემოს დაცვის ტრადიციულ მიმართულებებში საინვესტიციო დანახარჯების გაწევა არ ყოფილა დაგეგმილი.

ბუნების დაცვასთან დაკავშირებული მიმდინარე დანახარჯები 8%-ით გაიზარდა და 7.24 ათასი ლარი შეადგინა.

წყლის რესურსების გამოყენება

2020 წელს წყლის რესურსების (ზედაპირული წყლის ობიექტების) მოხმარებისთვის დაწესებული იყო ტარიფი - 0.36 ათასი ლარი, ხოლო 2021 წელს - 0.45 ათასი ლარი.

საზოგადოების მიერ წყლის მოხმარების მოცულობა 2020-2021წწ., მილიონი მ3

მაჩვენებლის დასახელება	2020	2021	% ცვლილება
სულ გამოყენებულია წყალი, მათ შორის:	359	452	79%
ზედაპირული წყლის ობიექტებიდან	355	448	79%
გარე მიმწოდებლებისგან	4	4	
მიწისქვეშა წყლის ობიექტებიდან	-	-	-
წყლის განმეორებითი მოხმარების სისტემებიდან	-	-	-
წყლის მიწოდების საბრუნავ სისტემებში გამოყენებული წყლის ბრუტო მოცულობა, %	-	-	-
საბრუნავი და ხელმეორედ გამოყენებული წყლის წილი წყლის მოხმარების საერთო მოცულობაში, %	-	-	-

2021 წელს ზედაპირული წყაროებიდან აღებული წყლის მოცულობა 93 მლნ. მ³-ით გაიზარდა, რაც ელექტროენერგიის გამომუშავების ზრდითაა განპირობებული.

კომპანიის ჩამდინარე წყლების განკარგვის მოცულობა 2020–2021 წლებში, მილიონი მ 3

მაჩვენებლის დასახელება	2020	2021	% ცვლილება
წარმოქმნილი ჩამდინარე წყლები სულ	355	448	79%
- განსაზღვრულია გარეშე ორგანიზაციებისთვის	-	-	-
განსაზღვრულია ზედაპირული წყლის ობიექტებისათვის. მ.შ:	355	448	79%
- ნორმატივის შესაბამისად გაწმენდილი	355	448	79%
- არასაკმარისად გაწმენდილი	-	-	-
- დაბინძურებული, გაწმენდის გარეშე	-	-	-
ნორმატიულად სუფთა წყლის წილი დრენაჟული წყლების საერთო მოცულობასთან მიმართებით	100%	100%	-

2021წელს ჩამდინარე წყლების მოცულობა 93 მილიონი მ 3-ით გაიზარდა, რაც წყალსაცავში წყლის დიდი მოდინებითაა გამოწვეული.

გარემოზე უარყოფითი ზეგავლენის მოხდენის საზღაური

სააქციო საზოგადოების მაგენერირებელ აქტივებს არ აქვთ უარყოფითი გავლენა გარემოზე, როგორც წყლის რესურსების ნაწილში, ასევე ატმოსფეროს ნაწილში. შესაბამისად, საზოგადოებას არ უწევს გარემოზე უარყოფითი გავლენის კომპენსაციის გადახდა.

2021 წელს გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის დარღვევისთვის საჯარიმო სანქციები არ დაწესებულა.

საწარმოო ნარჩენებისადმი დამოკიდებულება

სააქციო საზოგადოებამ შეიმუშავა და დაამტკიცა დებულება სს „ხრამჰესი II“ –ის წარმოებისა და მოხმარების შედეგად წარმოქმნილი ნარჩენების დროებითი დაგროვების და შეგროვების ორგანიზების შესახებ, ასევე ინსტრუქცია წარმოების ნარჩენების გატანის წესის შესახებ. შემუშავებულია ნარჩენების დროებითი დაგროვების სქემები ჰიდროელექტროსადგურის ტერიტორიაზე ნაგვის ურნების ადგილმდებარეობის გათვალისწინებით და შეიქმნა ნარჩენების წარმოქმნისა

და გადაადგილების ჟურნალი. საშიში სამრეწველო ნარჩენების დაგროვება ხორციელდება სპეციალურ სერტიფიცირებულ ჭურჭელში.

გაფორმებულია ხელშეკრულებები ორგანიზაციებთან, რომლებიც საწარმოო და საშიში სამრეწველო ნარჩენების გატანას ახორციელებენ. 2021 წელს გატანილ იქნა 8.024 ტონა ნარჩენები. ნარჩენების გადამუშავების დანახარჯებმა 2020 წელს 7.60 ათასი ლარი შეადგინა, 2021 წელს კი - 7.24 ათასი ლარი.

კომპანიის ნარჩენების წარმოქმნის მოცულობის ცვლილება 2020–2021 წლებში, ტონა

მაჩვენებლის დასახელება	2020	2021	% ცვლილება
წარმოქმნილი ნარჩენები, მათ შორის	8.684	8.024	108.2%
საფრთხე I კლასი	-	-	-
საფრთხის II კლასი	-	0.005	-
საფრთხის III კლასი	0.214	0.559	38.3%
საფრთხე IV კლასი	-	-	
საფრთხე V კლასი	8.470	7.46	113.5%

18. ცნობები საზოგადოების მიერ საანგარიშო წლის განმავლობაში დადებული მსხვილი გარიგებებისა და ასევე იმ გარიგებების შესახებ, რომელთა გაფორმებაშიც კომპანიაა დაინტერესებული

საანგარიშო წლის განმავლობაში საზოგადოების მიერ არ იყო გაფორმებული მსხვილი გარიგებები და ასევე გარიგებები, რომელთა გაფორმებაშიც კომპანიაა დაინტერესებული.

19 დამატებითი ინფორმაცია

საზოგადოების დასახელება: სს „ხრამჭესი II“

იურიდიული სტატუსი: სააქციო საზოგადოება

იურიდიული მისამართი და ფაქტობრივი ადგილსამყოფელის მისამართი:

საქართველო, დმანისის რაიონი, დ. ხრამჭესი 2

რეგისტრაციის თარიღი და ნომერი: 29 ნოემბერი 1996 წ., №31/5-4

საიდენტიფიკაციო ნომერი: 228882073

ოფისი ქ. თბილისში:

ა.აფაქიძის ქ. №7/6

ტელეფონი: (995 32) 233 08 29

ფაქსი: (995 32) 221 29 69

ელექტრონული ფოსტის მისამართი: kguliashvili@khramhesi.ge

ვებ.გვერდი: www.khramhesi.ge

სს „ხრამჰესი II“-ის რეგისტრატორი არის:

სს „საქართველოს ფასიანი ქაღალდების გაერთიანებული რეგისტრატორი“

მისამართი: საქართველო, 0162, ქ. თბილისი, ჭავჭავაძის გამზ. №74

ტელ.: (995 32) 222 53 51

ფაქსი: (995 32) 225 15 60

ლიცენზია №70006

სს „ხრამჰესი II“-ის ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების მიხედვით შესრულებულია კომპანია EY LLC-ს მიერ.

იურიდიული მისამართი: საქართველო, 0005 ქ. თბილისი, კოტე აფხაზის ქ. N44

ტელ.: (995 32) 243 93 75

ფაქსი: (995 32) 243 93 76

ვებ.გვერდი: www.ey.com/georgia

20. წლიური ანგარიშის დანართი 3 - ანგარიში სააქციო საზოგადოების არაპროფილური აქტივების რეალიზაციის შესახებ

2021 წლის ნოემბრის ბოლოს სააქციო საზოგადოებამ ჩაატარა ყველა ძირითადი საშუალების ინვენტარიზაცია „სს ხრამჰესი II-ის არაპროფილური აქტივების გამოვლენა და განკარგვა“- მეთოდის შესაბამისად ანუ მოახდინა

ადგილზე არსებული აქტივების შეპირისპირება ბუღალტრული აღრიცხვის რეგისტრების მონაცემებთან. ძირითადი საშუალებების ინვენტარიზაციის შედეგების გამოყენებით ჩატარდა აქტივების პროფილურობის ანალიზი. პირველ რიგში, გამომდინარე იქიდან, რომ სააქციო საზოგადოების საქმიანობის ერთადერთ სახეობას ელექტროენერგიის წარმოება წარმოადგენს, სს „ხრამჭესი II“-ის აქტივების მთელი კომპლექსი მმართველობითი აღრიცხვის ერთ ერთეულად იქნა განსაზღვრული სახელით 'ხრამჭესი II'. არაპროფილური აქტივების გამოვლენის (ძირითადი საშუალებების პროფილურობის განსაზღვრის) მიზნით ჩატარდა სააქციო საზოგადოების მენეჯმენტის ანალიზი, რომლის საფუძველზეც გამოცხადდა, რომ არაპროფილურ აქტივები არ ფიქსირდება. სააქციო საზოგადოების სამეთვალყურეო საბჭოს მიერ იქნა მიღებული გადაწყვეტილება არაპროფილური აქტივების განკარგვის პროგრამის შემუშავებისა და არაპროფილური აქტივების რეესტრის შექმნის არამიზანშეწონილობის შესახებ (ოქმი N15; თარიღი 29.12.2021)

21. მნიშვნა

უკრაინაში ომის შედეგად ბევრმა წამყვანმა ქვეყანამ და ეკონომიკურმა კავშირმა უმკაცრესი ეკონომიკური სანქციები დაუწესა რუსეთს, მათ შორის რუსულ ბანკებს, სხვა საწარმოებსა და ფიზიკურ პირებს. ომის დაწყების შემდეგ რუსული რუბლი უცხოურ ვალუტებთან მიმართებით მნიშვნელოვნად გაუფასურდა, ასევე გაუფასურდა რუსული კომპანიების ფასიანი ქაღალდების ღირებულება. სიტუაცია ჯერ კიდევ ვითარდება, თუმცა უკვე გამოიწვია ჰუმანიტარული კრიზისი და უზარმაზარი ეკონომიკური ზარალი უკრაინაში, რუსეთსა და დანარჩენ მსოფლიოში. უკრაინა და რუსეთი საქართველოს მნიშვნელოვანი სავაჭრო პარტნიორები არიან. მოსალოდნელია, რომ ომს უარყოფითი გავლენა ექნება საქართველოს ეკონომიკაზე. ვინაიდან ომი ჯერაც მიმდინარეობს, შეუძლებელია იმის სარწმუნოდ შეფასება, თუ როგორ აისახება ეს კომპანიის საქმიანობაზე, რადგან გაურკვეველია, რა მასშტაბის გავლენას მოახდენს ზოგადად

ეკონომიკაზე. კომპანიის ხელმძღვანელობა თვალს ადევნებს შექმნილი ვითარებით გამოწვეულ ცვლილებებს ეკონომიკაში.

სს „ხრამჭესი II“

ფინანსური ანგარიშგება

*2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნასთან ერთად*

სს „ხრამჭესი II“

ფინანსური ანგარიშგება

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

სარჩევი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

ფინანსური ანგარიშგება

სრული შემოსავლის ანგარიშგება.....	4
ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება	5
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	6
ფულადი ნაკადების ანგარიშგება	7
ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები.....	8-37

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს „ხრამჭეს II“-ის აქციონერებს და სამეთვალყურეო საბჭოს

მოსაზრება

ჩავატარეთ სს „ხრამჭეს II“-ის (შემდგომში „კომპანია“) ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც შედგება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებისგან 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ასევე აღნიშნული თარიღით დამთავრებული წლის სრული შემოსავლის ანგარიშგებისგან, საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებისგან, ფულადი ნაკადების ანგარიშგებისგან და ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნებისგან, მათ შორის მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის მიმოხილვისგან.

ჩვენი აზრით, წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის ფინანსურ შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას ამავე თარიღით დასრულებული წლისთვის, ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად.

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი წარმართეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების („ფასს“) შესაბამისად. პასუხისმგებლობა, რომელსაც აღნიშნული სტანდარტები ჩვენთვის ითვალისწინებს, დაწვრილებით არის აღწერილი ჩვენი დასკვნის ნაწილში სახელწოდებით „აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე“. ჩვენ ვართ კომპანიისგან დამოუკიდებელი ბუღალტერთა ეთიკის საერთაშორისო სტანდარტების საბჭოს (IESBA) „პროფესიონალი ბუღალტრების ეთიკის საერთაშორისო კოდექსის“ (საერთაშორისო დამოუკიდებლობის სტანდარტების ჩათვლით) (IESBA კოდექსი) შესაბამისად, და შესრულებული გვაქვს IESBA-კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვჯერა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისია ჩვენი მოსაზრების გამოსათქმელად საჭირო საფუძვლის შესაქმნელად.

მნიშვნელოვან გარემოებათა ამსახველი აბზაცი

გვინდა ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების 20-ე შენიშვნაზე, რომელიც ეხება დაკავშირებულ მხარეებთან კომპანიის გარიგებების მნიშვნელოვან კონცენტრაციას. ჩვენი მოსაზრება ამ საკითხთან მიმართებაში მოდიფიცირებული არ არის.

კომპანიის 2021 წლის მმართველობით ანგარიშგებაში ასახული სხვა ინფორმაცია

სხვა ინფორმაცია მოიცავს კომპანიის 2021 წლის მმართველობით ანგარიშგებაში ასახულ ინფორმაციას, გარდა ფინანსური ანგარიშგებისა და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნისა. სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. კომპანიის 2021 წლის მმართველობითი ანგარიშგება ჩვენთვის ხელმისაწვდომი სავარაუდოდ გახდება წინამდებარე აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ფინანსურ ანგარიშგებაზე გამოხატული ჩვენი მოსაზრება არ ეხება ხელმძღვანელობის ანგარიშს და ამიტომ მასთან დაკავშირებით არ გამოვთქვამთ რამე ფორმით რწმუნებას ფინანსური ანგარიშგების აუდიტის დასკვნაში.

ფინანსური ანგარიშგების აუდიტთან დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობაა წავიკითხოთ ზემოაღნიშნული სხვა ინფორმაცია, როდესაც ის ჩვენთვის ხელმისაწვდომი გახდება, და განვიხილოთ, არის თუ არა ის არსებითად შეუსაბამო ფინანსურ ანგარიშგებასთან ან აუდიტის განმავლობაში ჩვენ მიერ მიღებულ ცოდნასთან, ან თუ შეიცავს სხვა არსებით უზუსტობას.

ხელმძღვანელობისა და სამეთვალყურეო საბჭოს პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

ხელმძღვანელობა პასუხისმგებელია ამ ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფასს-ის შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან თავისუფალი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად.

ფინანსური ანგარიშგების მომზადებისას, ხელმძღვანელობის პასუხისმგებლობაა შეაფასოს, შესწევს თუ არა კომპანიას უნარი, საქმიანობა გააგრძელოს, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე, განაცხადოს ფუნქციონირებად საწარმოსთან დაკავშირებული საკითხები და აღრიცხვისას გამოიყენოს ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვება, იმ შემთხვევის გარდა, როდესაც ხელმძღვანელობას განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ მას არ აქვს რეალური არჩევანი ასე რომ არ მოიქცეს.

სამეთვალყურეო საბჭო პასუხისმგებელია კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების პროცესის ზედამხედველობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია გონივრული რწმუნების მოპოვება იმაზე, ფინანსური ანგარიშგება მთლიანობაში თავისუფალია თუ არა თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობისგან და აუდიტორის დასკვნის გამოცემა, რომელიც ჩვენს მოსაზრებას შეიცავს. გონივრული რწმუნება არის მაღალი დონის რწმუნება, მაგრამ არა გარანტია იმისა, რომ ასს-ის შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოავლენს არსებით უზუსტობას (ასეთის არსებობის შემთხვევაში). უზუსტობები შეიძლება გამოწვეული იყოს თაღლითობით ან შეცდომით და არსებითად მიიჩნევა მაშინ, თუ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ ისინი ცალ-ცალკე ან ერთობლივად გავლენას იქონიებენ მომხმარებლების მიერ წინამდებარე ფინანსურ ანგარიშგებაზე დაყრდნობით მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ასს-ის მიხედვით, აუდიტის ჩატარების პროცესში ჩვენ მივმართავთ პროფესიულ განსჯას და ვინარჩუნებთ პროფესიულ სკეპტიციზმს. ჩვენ ასევე:

- ▶ გამოვავლენთ და ვაფასებთ ფინანსურ ანგარიშგებაში თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკებს, ვგეგმავთ და ვატარებთ აუდიტორულ პროცედურებს ამ რისკებზე რეაგირების მიზნით და მოვიპოვებთ აუდიტორულ მტკიცებულებას, რომელიც საკმარისი და შესაფერისია აუდიტორული მოსაზრების გამოთქმისთვის საფუძვლის შესაქმნელად. თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობის რისკი უფრო მაღალია, ვიდრე შეცდომით გამოწვეული რისკი, რადგან თაღლითობა შეიძლება მოიცავდეს საიდუმლო მორიგებას, გაყალბებას, ინფორმაციის განზრახ გამოტოვებას, არასწორი ინფორმაციის წარდგენას ან შიდა კონტროლის უგულებელყოფას.

- ▶ შვეიცარული აუდიტის შესაბამის შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტურობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკების, ასევე მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ აღრიცხვისთვის ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან მიმართებაში, შეძლებს თუ არა კომპანია გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურას და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს ფინანსური ანგარიშგება საბაზისო ოპერაციებს და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფილ იქნას სამართლიან წარდგენას.

სხვა საკითხებთან ერთად, სამეთვალყურეო საბჭოს ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის აუდიტის პროცესში გამოვლენილ შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს.

ანა კუსრაშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2022 წლის 31 იანვარი

**Building a better
working world**

- ▶ შევისწავლით აუდიტის შესაბამის შიდა კონტროლს, რათა დავგეგმოთ მოცემული კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შიდა კონტროლის ეფექტურობაზე.
- ▶ ვაფასებთ ხელმძღვანელობის მიერ გამოყენებული საადრიცხო პოლიტიკების, ასევე მნიშვნელოვანი საადრიცხო შეფასებების და შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნების მართებულობას.
- ▶ ვაფასებთ, რამდენად მართებულია ხელმძღვანელობის მიერ აღრიცხვისთვის ფუნქციონირებადი საწარმოს დაშვების გამოყენება და, მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვასკვნით, არსებობს თუ არა ისეთ მოვლენებთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც შეიძლება მნიშვნელოვანი ეჭვის საფუძველი გახდეს იმასთან მიმართებაში, შეძლებს თუ არა კომპანია გააგრძელოს საქმიანობა, როგორც ფუნქციონირებადმა საწარმომ. თუ დავასკვნით, რომ არსებითი განუსაზღვრელობა არსებობს, ვალდებულები ვართ, აუდიტორის დასკვნაში ყურადღება გავამახვილოთ ფინანსური ანგარიშგების შესაბამისი განმარტებითი შენიშვნებზე, ან, თუ განმარტებითი შენიშვნები არ არის საკმარისი, მოვახდინოთ ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თარიღამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებას. თუმცა სამომავლო მოვლენებმა ან პირობებმა შეიძლება გამოიწვიოს კომპანიის, როგორც ფუნქციონირებადი საწარმოს ფუნქციონირების შეწყვეტა.
- ▶ მთლიანობაში ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას, სტრუქტურას და შინაარსს, განმარტებითი შენიშვნების ჩათვლით, და აგრეთვე იმას, თუ ასახავს ფინანსური ანგარიშგება საბაზისო ოპერაციებს და მოვლენებს ისე, რომ უზრუნველყოფილ იქნას სამართლიან წარდგენას.

სხვა საკითხებთან ერთად, სამეთვალყურეო საბჭოს ვატყობინებთ აუდიტის მასშტაბს და ვადებს, აგრეთვე აუდიტორული შემოწმების მნიშვნელოვან შედეგებს, მათ შორის აუდიტის პროცესში გამოვლენილ შიდა კონტროლის მნიშვნელოვან ნაკლოვანებებს.

ანა კუსრაშვილი

შპს „იუაის“ სახელით

თბილისი, საქართველო

2022 წლის 31 იანვარი

სს „ხრამჭესი II“

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ათას ლარში

	შენიშვნა	2021	2020
შემოსავალი ელექტროენერგიის რეალიზაციიდან	6	38,680	30,729
ცვეთა	9	(3,424)	(6,931)
ხელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი		(2,069)	(1,723)
ქონების გადასახადი		(728)	(715)
დაზღვევა		(739)	(708)
შეკეთებისა და ტექნიკური მომსახურების ხარჯი		(225)	(251)
პროფესიული მომსახურება		(329)	(315)
მარეგულირებელი ორგანოს მოსაკრებელი		(137)	(110)
ზარალი ძირითადი საშუალებების გადაფასების შედეგად		–	(13,205)
სხვა საოპერაციო ხარჯები		(869)	(429)
საოპერაციო შემოსავალი		30,160	6,342
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	7	(2,723)	(8,077)
ფინანსური შემოსავალი	7	4,855	2,148
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		32,292	413
მოგების გადასახადის ხარჯი	8	(5,647)	(3,529)
წლის წმინდა მოგება/(ზარალი)		26,645	(3,116)
სხვა სრული შემოსავალი			
<i>მუხლები, რომელთა შემდეგ პერიოდებზე მოგებაში და ზარალში რეკლასიფიცირებაც არ ხდება (გადასახადის გათვალისწინებით)</i>			
ძირითადი საშუალებების გადაფასება		–	22,445
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი, წმინდა		26,645	19,329

ეს ფინანსური ანგარიშგება კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ დამტკიცდა და მისი სახელით ხელი მოეწერა 2022 წლის 31 იანვარს:

დევი კანდელაკი
გენერალური დირექტორი

ელენა მჭედლიძე
ფინანსური დირექტორი

8-37 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სრული შემოსავლის ანგარიშგება

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ათას ლარში

	შენიშვნა	2021	2020
შემოსავალი ელექტროენერგიის რეალიზაციიდან	6	38,680	30,729
ვვეთა	9	(3,424)	(6,931)
ზელფასები და თანამშრომელთა სხვა სარგებელი		(2,069)	(1,723)
ქონების გადასახადი		(728)	(715)
დაზღვევა		(739)	(708)
შეკეთებისა და ტექნიკური მომსახურების ხარჯი		(225)	(251)
პროფესიული მომსახურება		(329)	(315)
პარეგულირებელი ორგანოს მოსაკრებელი		(137)	(110)
ზარალი ძირითადი საშუალებების გადაფასების შედეგად		-	(13,205)
სხვა საოპერაციო ხარჯები		(869)	(429)
საოპერაციო შემოსავალი		30,160	6,342
ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები	7	(2,723)	(8,077)
ფინანსური შემოსავალი	7	4,855	2,148
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგრამდე		32,292	413
მოგების გადასახადის ხარჯი	8	(5,647)	(3,529)
წლის წმინდა მოგება/(ზარალი)		26,645	(3,116)
სხვა სრული შემოსავალი			
მუხლები, რომელთა შემდეგ პერიოდებზე მოგებაში და ზარალში რეკლასიფიცირებაც არ ხდება (გადასახადის გათვალისწინებით)			
ძირითადი საშუალებების გადაფასება		-	22,445
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი, წმინდა		26,645	19,329

ეს ფინანსური ანგარიშგება კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ დამტკიცდა და მისი სახელით ხელი მოეწერა 2022 წლის 31 იანვარს:

დევი კანდელაკი
გენერალური დირექტორი

ელენა მჭედლოძე
ფინანსური დირექტორი

8-37 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „ხრამჭესი II“

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით

ათას ლარში

	შენიშვნა	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
აქტივები			
გრძელვადიანი აქტივები			
ძირითადი საშუალებები	9	74,702	74,577
აქტივის გამოყენების უფლება		19	38
სასესხო მოთხოვნა	12	14,058	7,475
გრძელვადიან აქტივებში გადახდილი ავანსები		2,615	–
არამატერიალური აქტივები		36	48
სულ გრძელვადიანი აქტივები		91,430	82,138
მიმდინარე აქტივები			
სასაქონლო-მატერიალური მარაგები	10	1,631	1,603
საგადასახადო აქტივები, წმინდა		–	146
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები	11	4,212	16,454
სასესხო მოთხოვნა	12	1,179	–
გადახდილი ავანსები		244	247
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	13	5,863	2,120
სულ მიმდინარე აქტივები		13,129	20,570
სულ აქტივები		104,559	102,708
კაპიტალი და ვალდებულებები			
კაპიტალი	14		
სააქციო კაპიტალი		2,525	2,525
გადაფასების რეზერვი		32,758	34,030
გაუნაწილებელი მოგება		35,846	39,929
სულ კაპიტალი		71,129	76,484
გრძელვადიანი ვალდებულებები			
სესხები	15	6,465	11,656
გრძელვადიანი საიჯარო ვალდებულებები		–	24
სულ გრძელვადიანი ვალდებულებები		6,465	11,680
მიმდინარე ვალდებულებები			
სესხები	15	5,490	6,505
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება	16	8,139	8,017
წმინდა საგადასახადო დავალიანება		1,612	–
გადასახდელი დივიდენდი	14	11,700	–
საიჯარო ვალდებულებების მოკლევადიანი წილი		24	22
სულ მიმდინარე ვალდებულებები		26,965	14,544
სულ ვალდებულებები		33,430	26,224
სულ საკუთარი კაპიტალი და ვალდებულებები		104,559	102,708

8-37 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „ხრამჭესი II“

საკუთარი კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგება

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ათას ლარში

	სააქციო კაპიტალი	ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ
ნაშთი 2020 წლის 1 იანვარს	2,525	13,206	61,424	77,155
წმინდა ზარალი წლის განმავლობაში	–	–	(3,116)	(3,116)
წლის სხვა სრული შემოსავალი	–	22,445	–	22,445
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	2,525	35,651	58,308	96,484
ქონების გადაფასების რეზერვის ცვეთა მოგების გადასახადის გათვალისწინებით	–	(1,621)	1,621	–
დივიდენდები (მე-14 შენიშვნა)	–	–	(20,000)	(20,000)
ნაშთი 2020 წლის 31 დეკემბერს	2,525	34,030	39,929	76,484
წლის წმინდა მოგება	–	–	26,645	26,645
წლის სხვა სრული შემოსავალი	–	–	–	–
წლის მთლიანი სრული შემოსავალი	2,525	34,030	66,574	103,129
ქონების გადაფასების რეზერვის ცვეთა მოგების გადასახადის გათვალისწინებით	–	(1,272)	1,272	–
დივიდენდები (მე-14 შენიშვნა)	–	–	(32,000)	(32,000)
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბერს	2,525	32,758	35,846	71,129

8-37 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „ხრამჭესი II“

ფულადი ნაკადების ანგარიშგება

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ათას ლარში

	შენიშვნა	2021	2020
საოპერაციო საქმიანობა			
მოგება, მოგების გადასახადით დაბეგვრამდე		32,292	413
<i>არაფულადი კორექტირებები დასაბეგრი მოგების წმინდა ფულად ნაკადებთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით</i>			
ცვეთა	9	3,424	6,931
ამორტიზაცია		12	12
ზარალი ძირითადი საშუალებების გადაფასების შედეგად		–	13,205
საინვესტიციო და ფინანსურ საქმიანობაში საკუროს სხვაობიდან მიღებული წმინდა (შემოსულობა)/ზარალი		(1,810)	3,703
ფინანსური ხარჯები	7	2,723	3,408
ფინანსური შემოსავალი	7	(2,523)	(2,148)
		34,118	25,524
საბრუნავ კაპიტალში შესული ცვლილებები			
ცვლილება სასაქონლო-მატერიალურ მარაგებში		(28)	(237)
ცვლილება სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებაში		(1,816)	(12,682)
ცვლილება გადახდილ ავანსებში		3	(36)
ცვლილება საგადასახადო აქტივებში/ვალდებულებებში, წმინდა		(307)	374
ცვლილება სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებაში		122	840
		32,092	13,783
გადახდილი მოგების გადასახადი		(3,582)	(3,529)
გადახდილი პროცენტი	21	(485)	(999)
საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებული წმინდა ფულადი ნაკადები		28,025	9,255
საინვესტიციო საქმიანობა			
ძირითად საშუალებებში გადახდილი თანხები		(6,145)	(808)
შემოსავალი სასესხო მოთხოვნებიდან		7,475	8,722
მიღებული პროცენტი		1,345	2,148
წმინდა ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან		2,675	10,062
ფინანსური საქმიანობა			
გადახდილი დივიდენდები	14	(20,300)	(20,000)
იჯარის დაფარვა		(27)	(27)
სესხების დაფარვა	21	(6,130)	(6,198)
ფინანსურ საქმიანობაში გამოყენებული წმინდა ფულადი ნაკადები		(26,457)	(26,225)
ფულადი სახსრების და მათი ეკვივალენტების წმინდა ზრდა/(შემცირება)		4,243	(6,908)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის დასაწყისში	13	2,120	9,307
წმინდა საკუროს სხვაობა ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე		(500)	(279)
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები პერიოდის ბოლოს	13	5,863	2,120

მნიშვნელოვანი არაფულადი ოპერაციები

2021 წელს საბრუნავი კაპიტალის კორექტირება, რომლისთვისაც საჭირო არ გამხდარა ფულადი სახსრების ან მათი ეკვივალენტების გამოყენება იყო:

- ▶ 2021 წლის განმავლობაში, სავაჭრო დებიტორული დავალიანება 14,058 ლარის ოდენობით გადატანილია სესხებში (2020 წ.: ნული ლარი) (მე-12 შენიშვნა).

8-37 გვერდებზე წარმოდგენილი შენიშვნები წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგების განუყოფელი ნაწილია.

სს „ხრამჭესი II“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები

2021 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

ათას ლარში

1. ინფორმაცია კომპანიის შესახებ

სს „ხრამჭესი II“ (შემდგომში „კომპანია“) არის საქართველოში დაფუძნებული სააქციო საზოგადოება. კომპანიის ოფიციალური მისამართია ხრამი, დმანისის რაიონი.

კომპანიის ძირითადი საქმიანობაა ელექტროენერგიის წარმოება. მისი ძირითადი საოპერაციო აქტივია საქართველოში, დმანისის რაიონში მდებარე ჰიდროელექტროსადგური („ხრამჭესი II“). წარმოებული ელექტროენერგია საქართველოში იყიდება. კომპანიის მთავარი კლიენტები არიან საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები - სს „თელასი“ და შპს „თბილისის ელექტრომომწოდებელი კომპანია“.

კომპანიას „ხრამჭესი II“-სთვის მიღებული აქვს ელექტროენერგიის წარმოების ლიცენზია, რომელსაც ვადა 2024 წლის 24 დეკემბერს ეწურება.

2021 და 2020 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის აქციების 100%-ის მფლობელი იყო „გარდაბანი ჰოლდინგი ბივი“ (შემდგომში „მშობელი კომპანია“). მშობელი კომპანიის კონტროლს ახორციელებს ღია სააქციო საზოგადოება „ინტერ რაო ეეს“ (საბოლოო მშობელი კომპანია). ღია სააქციო საზოგადოება „ინტერ რაოს“ კონტროლს ახორციელებს რუსეთის ფედერაცია.

როგორც მე-20 შენიშვნაში აღინიშნა, კომპანია საოპერაციო საქმიანობის ძირითად ნაწილს საბოლოო მშობელი კომპანიის საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოებთან აწარმოებს.

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება ჯერ არ დამტკიცებულა აქციონერის მიერ. აქციონერთა კრება, ჩვეულებრივ, ტარდება საანგარიშგებო პერიოდის მომდევნო წლის პირველ ნახევარში. აქციონერს უფლება აქვს იურიდიული უფლება შეცვალოს ფინანსური ანგარიშგება გამოშვების შემდეგ.

2. მომზადების საფუძველი

კომპანიის ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია საერთაშორისო ბუღალტრული სტანდარტების საბჭოს (IASB) მიერ გამოცემული ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად.

ფინანსური ანგარიშგება მომზადებულია პირვანდელი ღირებულებით აღრიცხვის წესით, გარდა იმ ძირითადი საშუალებებისა, რომლებიც შეფასებულია სამართლიანი ღირებულებით გადაფასების მეთოდის საფუძველზე.

ფინანსურ ანგარიშგებაში ყველა თანხა წარმოდგენილია ათას ლარში და დამრგვალებულია ათასამდე, თუ სხვა რამე არ არის მითითებული.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშგება მომზადდა მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკის შესაბამისად. ახლად გამოშვებულ სტანდარტებს არ მოუხდენია მნიშვნელოვანი გავლენა კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

(ა) უცხოური ვალუტა

კომპანიის სამუშაო ვალუტაა ლარი, რადგანაც ეს არის იმ ძირითადი ეკონომიკური გარემოს ვალუტა, რომელშიც კომპანია ეწევა საქმიანობას. უცხოურ ვალუტაში შესრულებული ოპერაციების თავდაპირველ აღრიცხვას კომპანია აწარმოებს ოპერაციის თარიღისთვის დადგენილი სამუშაო ვალუტის კურსის შესაბამისად. უცხოურ ვალუტებში გამოხატული ფულადი აქტივები და ვალდებულებები გადაყვანილია საანგარიშგებო თარიღისთვის სამუშაო ვალუტის სპოტ გაცვლითი კურსის შესაბამისად. კონვერტაციით წარმოშობილი ყველა სხვაობა შეტანილია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში. არაფულადი მუხლების კონვერტაცია, რომლებიც პირვანდელი ღირებულებით აღირიცხება უცხოურ ვალუტაში, ხდება თავდაპირველი ოპერაციის დღეს არსებული გაცვლითი კურსით.

(ბ) აქტივებისა და ვალდებულებების მიმდინარე და გრძელვადიანად კლასიფიკაცია

კომპანია აქტივებსა და ვალდებულებებს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში წარმოადგენს მათი მოკლევადიანად/გრძელვადიანად კლასიფიკაციის საფუძველზე. აქტივი მოკლევადიანია, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ან გადაწყვეტილია მისი გაყიდვა ან მოხმარება ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ მისი ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ მოსალოდნელია მისი რეალიზება ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში, ან
- ▶ აქტივი წარმოადგენს ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს, თუ არ არის შეზღუდული მისი გადაცვლა ან გამოყენება ვალდებულების დასაფარად ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ მინიმუმ თორმეტი თვის განმავლობაში.

ყველა დანარჩენი აქტივი გრძელვადიანია.

ვალდებულება მიმდინარეა, როდესაც:

- ▶ მოსალოდნელია მისი დაფარვა ჩვეულებრივი საოპერაციო ციკლის განმავლობაში;
- ▶ მისი ფლობის ძირითადი მიზანია ვაჭრობა;
- ▶ ის დასაფარია ანგარიშგების პერიოდიდან თორმეტი თვის განმავლობაში; ან
- ▶ ანგარიშგების პერიოდის შემდეგ ვალდებულების დაფარვის მინიმუმ თორმეტი თვით გადავადების უპირობო უფლება არ არსებობს.

ყველა დანარჩენ ვალდებულებას კომპანია გრძელვადიანის კატეგორიას მიაკუთვნებს.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები

ფინანსური ინსტრუმენტი არის ნებისმიერი ხელშეკრულება, რომელიც ერთი საწარმოსთვის წარმოშობს ფინანსურ აქტივს, ხოლო მეორესთვის - ფინანსურ ვალდებულებას ან წილობრივ ინსტრუმენტს.

(i) ფინანსური აქტივები

თავდაპირველი აღიარება და შემდგომი შეფასება

თავდაპირველი აღიარებისას ფინანსური აქტივები კლასიფიცირება ხდება როგორც შემდგომში შეფასებული ამორტიზებული ღირებულებით, სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში და სამართლიანი ღირებულებით მოგებაში ან ზარალში ასახვით. ხელმძღვანელობა განსაზღვრავს მისი ფინანსური აქტივების კლასიფიკაციას თავდაპირველი აღიარებისას და განმეორებით აფასებს მას.

ფინანსური აქტივების ისეთი ყიდვა-გაყიდვა, როდესაც საჭიროა აქტივების ჩაბარება ნორმატიული აქტებით ან ბაზარზე დამკვიდრებული პრაქტიკით (გარიგების სტანდარტული პროცედურა) გათვალისწინებულ ვადაში აღირიცხება გარიგების თარიღით, ანუ იმ თარიღით, როდესაც კომპანია იღებს აქტივის შესყიდვის ან გაყიდვის ვალდებულებას.

შემდგომი შეფასება

შემდგომი შეფასების მიზნებისთვის ფინანსური აქტივები ოთხ კატეგორიად იყოფა:

- ▶ ფინანსური აქტივები ამორტიზებული ღირებულებით;
- ▶ სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციით (სასესხო ინსტრუმენტები);
- ▶ სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, აღიარების შეწყვეტისას, კუმულაციური (დაგროვებითი) შემოსულობისა და ზარალის ხელახალი კლასიფიკაციის გარეშე;
- ▶ მოგებასა და ზარალში ასახული და სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივები.

ფინანსური აქტივები ამორტიზებული ღირებულებით

კომპანია ფინანსურ აქტივებს ამორტიზებული ღირებულებით აფასებს, თუ დაკმაყოფილებულია ქვემოთ მოცემული ორივე პირობა:

- ▶ ფინანსური აქტივი ამ ბიზნესმოდელის მიხედვით მფლობელობაშია სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღების მიზნით; და
- ▶ ფინანსური აქტივის სახელშეკრულებო პირობები კონკრეტული თარიღებით წარმოქმნის ფულად ნაკადებს, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ ძირითადი თანხისა და პროცენტის გადახდებს დაუფარავ ძირითად თანხაზე.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

ამორტიზებული ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური აქტივები შემდეგ ფასდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით და ექვემდებარება გაუფასურებას. შემოსულობისა და ზარალის აღიარება ხდება მოგება-ზარალში მაშინ, როდესაც წყდება აქტივის აღიარება, ან ხდება აქტივის მოდიფიცირება ან გაუფასურება. კომპანიამ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი უნდა აღრიცხოს თავის ყველა სავალ ფინანსურ აქტივზე ამორტიზებული ღირებულებით. კომპანია იყენებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის გამოთვლის გამარტივებულ მეთოდს. შესაბამისად, კომპანია, ნაცვლად საკრედიტო რისკების ცვლილებების აღრიცხვისა, აღიარებს ზარალის რეზერვს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის ვადაზე თითოეული საანგარიშგებო თარიღისთვის. კომპანიამ შეადგინა ანარიცხების მატრიცა, რომელიც ეყრდნობა საკრედიტო ზარალის წარსულ გამოცდილებას და დაკორექტირებულია დებიტორებისა და ეკონომიკური გარემოსთვის დამახასიათებელი პერსპექტიული ფაქტორების შესაბამისად.

კომპანია ფინანსურ აქტივს ვადაგადაცილებულად მიიჩნევს, როდესაც სახელშეკრულებო გადახდები ვადაგადაცილებულია 90 დღით. თუმცა, გარკვეულ შემთხვევებში, კომპანიამ შეიძლება ფინანსური აქტივი ვადაგადაცილებულად მაშინაც მიიჩნიოს, როდესაც შიდა ან გარე ინფორმაცია მიანიშნებს იმაზე, რომ სავარაუდოდ კომპანია სრულად ვერ მიიღებს დაუფარავ სახელშეკრულებო თანხებს, კომპანიის მფლობელობაში არსებული საკრედიტო რისკის შემცირების საშუალებების გათვალისწინების გარეშე. ფინანსური აქტივი ჩამოიწერება მაშინ, როდესაც არ არსებობს გონივრული მოლოდინი იმისა, რომ სახელშეკრულებო ფულადი ნაკადების ამოღება მოხდება.

ყველა ის ფინანსური აქტივი, რომელსაც კომპანია ფლობს 2021 წლისა და 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, მიეკუთვნება სესხების და დებიტორული დავალიანებების კატეგორიებს და მოიცავს სასესხო მოთხოვნებს, სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებებს და ფულად სახსრებს და მათ ეკვივალენტებს.

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური აქტივის (ან, სადაც მისაღებია, ფინანსური აქტივის ნაწილის ან ანალოგიური ფინანსური აქტივების ჯგუფის ნაწილის) აღიარების შეწყვეტა (ანუ კომპანიის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშიდან ამოღება) ხდება შემდეგ შემთხვევებში:

- ▶ ამოიწურა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების ვადა, ან
- ▶ კომპანიამ დათმო აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება, ან დაიტოვა ამგვარი უფლება, მაგრამ აიღო მესამე პირებისათვის მიღებული თანხების სრულად და დაგვიანების გარეშე გადახდის სახელშეკრულებო ვალდებულება; ან (ა) კომპანიამ გადასცა აქტივთან დაკავშირებული ყველა რისკი და სარგებელი; (ბ) კომპანიამ არც გადასცა და არც დაიტოვა აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, მაგრამ გადასცა აქტივზე კონტროლი.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

თუ კომპანიამ გადასცა აქტივიდან ფულადი ნაკადების მიღების უფლება ან გააფორმა ამაზე ხელშეკრულება, იგი აფასებს, შეინარჩუნა თუ არა ან რამდენად შეინარჩუნა ამ აქტივის საკუთრებასთან დაკავშირებული რისკები და სარგებელი. როდესაც კომპანიას არც გადაუცია და არც შეუნარჩუნებია აქტივთან დაკავშირებული არსებითად ყველა რისკი და სარგებელი, და არც აქტივზე კონტროლი აქვს გადაცემული, კომპანია აგრძელებს გადაცემული აქტივის აღიარებას იმდენად, რამდენადაც კომპანია მასში იქნება ჩართული. ასეთ შემთხვევაში კომპანია მასთან დაკავშირებულ ვალდებულებასაც აღიარებს. გადმოცემული აქტივი და მასთან დაკავშირებული ვალდებულება ფასდება კომპანიის მიერ შენარჩუნებული უფლება-მოვალეობების საფუძველზე.

(ii) ფინანსური ვალდებულებები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

თავდაპირველი შეფასებისას ფინანსური ვალდებულებები ნაწილდება შემდეგ კატეგორიებში: სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული და მოგება-ზარალში ასახული ფინანსური ვალდებულებები, სესხები და ნასესხები სახსრები, კრედიტორული დავალიანებები ან წარმოებული ვალდებულებები, რომლებიც განისაზღვრება ჰეჯირების ინსტრუმენტებად ეფექტური ჰეჯირების განხორციელების დროს.

ყველა ფინანსური ვალდებულების აღიარება თავდაპირველად ხდება სამართლიანი ღირებულებით და, ნასესხები სახსრების და კრედიტორული დავალიანებების შემთხვევაში, აკლდება მათთან უშუალოდ დაკავშირებული გარიგების დანახარჯები.

კომპანიის ყველა ფინანსური ვალდებულება 2021 წლისა და 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, მიეკუთვნება სესხების კატეგორიას და მოიცავს სესხებს და სავაჭრო და სხვა კრედიტორულ დავალიანებას.

თავდაპირველი აღიარების შემდეგ სესხების შეფასება ხდება ამორტიზებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. შემოსულობის და ზარალის აღიარება ხდება მოგებაში ან ზარალში ვალდებულების აღიარების შეწყვეტის შემთხვევაში, აგრეთვე ამორტიზაციის პროცესში ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ამორტიზებული ღირებულება გამოანგარიშებულია ნებისმიერი დისკონტის ან შესყიდვის პრემიის, აგრეთვე საზღაურების თუ ხარჯების გათვალისწინებით, რომლებიც ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის განუყოფელი ნაწილია. ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით დარიცხული ამორტიზაცია აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში ფინანსური ხარჯების სახით.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულებების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი იფარება, ბათილდება ან ამოიწურება. როდესაც არსებულ ფინანსურ ვალდებულებას ჩაანაცვლებს მეორე ფინანსური ვალდებულება იმავე კრედიტორის მიმართ მნიშვნელოვნად შეცვლილი პირობებით, ან თუ მიმდინარე ვალდებულების პირობები მნიშვნელოვნად იცვლება, ამგვარი ჩაანაცვლება ან ცვლილება აღირიცხება, როგორც თავდაპირველი ვალდებულების აღიარების გაუქმება და ახალი ვალდებულების აღიარება. შესაბამის საბალანსო ღირებულებებს შორის განსხვავება აისახება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში.

(iii) ფინანსური ინსტრუმენტების ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების ურთიერთგადაფარვა მოხდება და წმინდა თანხა აისახება ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში, თუ არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის იურიდიული უფლება და ურთიერთგაქვითვის ან ერთდროულად აქტივის რეალიზაციის და ვალდებულების დაფარვის სურვილი.

(iv) სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა

კომპანია ფინანსურ ინსტრუმენტებს და არაფინანსურ აქტივებს, მაგალითად ძირითად საშუალებებს, აფასებს სამართლიანი ღირებულებით საბალანსო უწყისის თითოეული თარიღისთვის.

სამართლიანი ღირებულება არის თანხა, რომელიც მიიღება აქტივის გაყიდვის შედეგად, ან გადაიხდება ვალდებულების გადაცემის შედეგად, ბაზრის მონაწილეებს შორის ჩვეულებრივი გარიგების პირობებში შეფასების თარიღისთვის. სამართლიანი ღირებულებით შეფასება ეყრდნობა იმ ვარაუდს, რომ ადგილი აქვს აქტივის გაყიდვის ან ვალდებულების გადაცემის გარიგებას:

- ▶ აქტივის ან ვალდებულების მთავარ ბაზარზე, ან
- ▶ მთავარი ბაზრის არარსებობის შემთხვევაში, აქტივის ან ვალდებულებისთვის ყველაზე ხელსაყრელ ბაზარზე.

მთავარი ან ყველაზე ხელსაყრელი ბაზარი ხელმისაწვდომი უნდა იყოს კომპანიისთვის.

აქტივის ან ვალდებულების სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრა ხორციელდება იმ დაშვების საფუძველზე, რომ ბაზრის მონაწილეები აქტივის ან ვალდებულების შეფასებისას იმოქმედებენ საკუთარი ეკონომიკური ინტერესების მაქსიმალური გათვალისწინებით.

არაფინანსური აქტივის სამართლიანი ღირებულების შეფასება უნდა ითვალისწინებდეს ბაზრის მონაწილის შესაძლებლობას მიიღოს ეკონომიკური სარგებელი ამ აქტივის საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოყენებით, ან მისი მიყიდვით ბაზრის სხვა მონაწილისათვის, რომელიც ამ აქტივს საუკეთესოდ და ეფექტიანად გამოიყენებს.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(გ) ფინანსური ინსტრუმენტები (გაგრძელება)

კომპანია ირჩევს შეფასების მეთოდებს, რომლებიც შესაფერისია არსებული გარემოებებისთვის და რომელთა გამოყენებითაც სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად საკმარისი მონაცემები მოიძებნება, რომლებიც მაქსიმალურად იყენებენ საბაზრო - და მინიმალურად - არასაბაზრო მონაცემებს.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული ან ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახული ყველა აქტივი და ვალდებულება ნაწილდება ქვემოთ წარმოდგენილი სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მიხედვით, რაც ეყრდნობა იმ ყველაზე დაბალი დონის ამოსავალ მონაცემს, რომელიც მნიშვნელოვანია მთლიანად სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად:

- ▶ დონე 1 – იდენტური აქტივების ან ვალდებულების კოტირებული (არაკოტირებული) საბაზრო ფასები აქტიურ ბაზრებზე;
- ▶ დონე 2 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შესაძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის პირდაპირი ან არაპირდაპირი განსაზღვრა;
- ▶ დონე 3 – ღირებულების შეფასების მეთოდები, რომელთა მიხედვითაც შეუძლებელია სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მონაცემის განსაზღვრა.

კომპანია განსაზღვრავს ფინანსურ ანგარიშგებაში რეგულარულად აღიარებული აქტივებისა და ვალდებულებების ერთი იერარქიიდან მეორეში გადასვლის ფაქტს კატეგორიზაციის განმეორებითი შეფასებით (მთლიანი სამართლიანი ღირებულების შეფასებისთვის აუცილებელი ყველაზე დაბალი დონის მდგენელის საფუძველზე) ანგარიშგების ყოველი პერიოდის ბოლოსთვის.

სამართლიანი ღირებულების შესახებ განმარტებითი შენიშვნების მიზნებისთვის, კომპანიამ აქტივების და ვალდებულებების კლასი განსაზღვრა აქტივის ან ვალდებულების ხასიათის, თვისებებისა და რისკების ან, ზემოაღნიშნული განმარტების შესაბამისად, სამართლიანი ღირებულების იერარქიის დონის მიხედვით.

ფინანსური ინსტრუმენტების სამართლიანი ღირებულების ანალიზი და დამატებითი დეტალები მათი შეფასების მეთოდების შესახებ მოცემულია მე-17 შენიშვნაში.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(დ) ძირითადი საშუალებები

(i) აღიარება და შეფასება

ძირითადი საშუალებები ფასდება სამართლიანი ღირებულებით, რასაც აკლდება დაგროვილი ცვეთა და გადაფასების თარიღის შემდეგ აღიარებული გაუფასურების ზარალი. შეფასება ხდება საკმარისი სიხშირით, რომ გადაფასებული აქტივის სამართლიანი ღირებულება არსებითად არ განსხვავდებოდეს მისი საბალანსო ღირებულებისგან.

თვითღირებულება მოიცავს აქტივის შეძენასთან პირდაპირ დაკავშირებულ ხარჯებს. კომპანიის მიერ აშენებული აქტივების თვითღირებულება მოიცავს მასალისა და შრომის პირდაპირ დანახარჯებს და ყველა სხვა ხარჯს, რომლებიც უშუალოდ უკავშირდება აქტივის დანიშნულებისამებრ გამოყენებისთვის შესაბამის მდგომარეობაში მოსაყვანად, დემონტაჟის და მოხსნის ხარჯებს, ასევე იმ ტერიტორიის რეაბილიტაციის ხარჯებს, რომლებზეც ეს აქტივები მდებარეობს და შესაბამის აქტივებთან დაკავშირებული სესხით სარგებლობასთან დაკავშირებულ დანახარჯებს. შესყიდული პროგრამული უზრუნველყოფა, რომელიც აუცილებელია შესაბამისი აღჭურვილობის ფუნქციონირებისთვის, კაპიტალიზდება, როგორც ამ აღჭურვილობის განუყოფელი ნაწილი.

თუ ძირითადი საშუალებების ერთეულებს სხვადასხვა სასარგებლო გამოყენების ვადა აქვთ, ისინი აღირიცხება ძირითადი საშუალებების ცალკე ერთეულებად (ძირითად კომპონენტებად).

გადაფასების ყოველგვარი ნამეტის აღიარება ხდება სხვა სრულ შემოსავალში და ერიცხება კაპიტალს ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვის ნაწილში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც იგი შეაბრუნებს ამავე აქტივის გადაფასების შედეგად შემცირებულ ღირებულებას, რომელიც მანამდე ხარჯად იყო აღიარებული. ასეთ შემთხვევაში ღირებულების გაზრდის აღიარება ხდება გადაფასების შედეგად მიღებული შემოსულობის სახით. გადაფასების დეფიციტის აღიარება ხდება ხარჯის სახით გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც იგი გაქვითავს ამავე აქტივზე არსებულ ნამეტს, რაც აღიარებულია ძირითადი საშუალებების გადაფასების რეზერვში.

აქტივების გადაფასების რეზერვიდან წლიური გადატანა გაუნაწილებელ მოგებაზე ხდება აქტივის გადაფასებული საბალანსო ღირებულების ცვეთასა და აქტივის თავდაპირველი ღირებულების ცვეთას შორის სხვაობით. გარდა ამისა, გადაფასების თარიღისთვის დაგროვილი ცვეთა ჩამოიწერება აქტივის მთლიანი საბალანსო ღირებულებიდან და წმინდა ღირებულების გადანგარიშება ხდება აქტივის გადაფასებული ღირებულების მისაღებად. გაყიდვისას კონკრეტულ აქტივთან დაკავშირებული მთლიანი გადაფასების რეზერვი გადაიტანება გაუნაწილებელ მოგებაზე. ცვეთა გამოითვლება ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით აქტივების სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადაზე.

თავდაპირველად აღიარებული ამა თუ იმ ძირითადი საშუალებისა და მისი ნებისმიერი მნიშვნელოვანი ნაწილის აღიარება წყდება მისი გასხვისების დროს ან მაშინ, როდესაც მისი ექსპლუატაციიდან ან გასხვისებიდან სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მიღება აღარ არის მოსალოდნელი. აქტივის აღიარების შეწყვეტის შედეგად მიღებული ნებისმიერი შემოსულობა ან მოგება (რომელიც გამოითვლება, როგორც გასხვისებიდან მიღებულ წმინდა შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო ღირებულებას შორის სხვაობა) შედის სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში, როდესაც ხდება აქტივის აღიარების შეწყვეტა.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(დ) ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

(ii) შემდგომი დანახარჯები

ძირითადი საშუალების ნაწილის შეცვლის ხარჯის აღიარება ხდება ამ ძირითადი საშუალების საბალანსო ღირებულებაში თუ მოსალოდნელია, რომ კომპანია მიიღებს ამ ნაწილის თანმდევ სამომავლო ეკონომიკურ სარგებელს და თუ მისი ხარჯის სარწმუნოდ შეფასება შეიძლება. შეცვლილი ნაწილის საბალანსო ღირებულების აღიარება წყდება. ძირითადი საშუალებების ტექნიკური მომსახურების ყოველდღიური ხარჯის აღიარება ხდება მისი დადგომისთანავე სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში.

(iii) ცვეთა

ცვეთის აღიარება სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ხდება ძირითადი საშუალებების თითოეული ნაწილის სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადაზე ცვეთის დარიცხვის წრფივი მეთოდით, რადგანაც ეს ყველაზე ზუსტად ასახავს აქტივიდან მიღებული სამომავლო ეკონომიკური სარგებლის მოსალოდნელ ათვისებას. ცალკეული აქტივის მნიშვნელოვანი კომპონენტები ფასდება და თუ ამ კომპონენტს აქტივის დანარჩენი ნაწილისგან განსხვავებული სასარგებლო გამოყენების ვადა აქვს, მისი ცვეთა განსხვავებულად ხორციელდება. მიწას ცვეთა არ ერიცხება.

ცვეთის დარიცხვის მეთოდები, სასარგებლო გამოყენების ვადები და ნარჩენი ღირებულებები გადაისინჯება ყოველი ფინანსური წლის ბოლოს და, საჭიროების შემთხვევაში, შესაბამისად კორექტირდება.

მიმდინარე, ასევე შესადარისი პერიოდებისთვის სასარგებლო გამოყენების სავარაუდო ვადებია:

შენობა-ნაგებობები	54 წლამდე
ქარხანა და მოწყობილობები	2-30 წელი
სატრანსპორტო საშუალებები	2-11 წელი
სხვა	2-9 წელი

(ე) სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

სასაქონლო-მატერიალური მარაგები ფასდება თვითღირებულებასა და წმინდა სარეალიზაციო ღირებულებას შორის უმცირესით. სასაქონლო-მატერიალური მარაგის თვითღირებულება ეყრდნობა საშუალო შეწონილი ღირებულების პრინციპს და მოიცავს მარაგების შეძენის ხარჯებს, ასევე წარმოების ხარჯს, წარმოების თვითღირებულებას და სხვა ხარჯებს, რომელთა გაწევაც გახდა საჭირო მარაგების არსებულ მდებარეობამდე და მდგომარეობამდე მისაყვანად.

წმინდა სარეალიზაციო ღირებულება გამოითვლება, როგორც ჩვეულებრივი საქმიანობის პირობებში სავარაუდო გასაყიდ ფასს გამოკლებული დასრულების და რეალიზაციის სავარაუდო ხარჯი.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ვ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

ანგარიშგების ყოველი თარიღისთვის კომპანია აფასებს, არსებობს თუ არა აქტივის გაუფასურების ნიშნები. ასეთი ნიშნების არსებობის შემთხვევაში ან როდესაც აქტივის წლიური შემოწმება საჭირო მისი გაუფასურების დასადგენად, კომპანია აფასებს აქტივის აღდგენით ღირებულებას. აქტივის აღდგენითი ღირებულება არის აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის გასვლასთან დაკავშირებული ხარჯებით შემცირებულ სამართლიან ღირებულებასა და აქტივის გამოყენების ღირებულებას შორის უდიდესი. აქტივის აღდგენითი ღირებულება განისაზღვრება ცალკეული აქტივისთვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც აქტივიდან არ ხდება ფულადი სახსრების შემოძინება, რომლებიც მეტწილად დამოუკიდებელია სხვა აქტივებიდან ან აქტივების ჯგუფიდან მიღებული ფულადი სახსრებისგან. როდესაც აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება გადააჭარბებს მის ანაზღაურებად ღირებულებას, აქტივი ითვლება გაუფასურებულად და ჩამოიწერება მის ანაზღაურებად ღირებულებამდე.

გამოყენების ღირებულების შესაფასებლად სავარაუდო მომავალი ფულადი ნაკადების დღევანდელ ღირებულებამდე დისკონტირება ხდება დაბეგვრამდე დისკონტირების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების არსებულ საბაზრო შეფასებებს და აქტივისთვის დამახასიათებელ რისკებს. აქტივის გასვლასთან დაკავშირებული ხარჯით შემცირებული სამართლიანი ღირებულების გამოთვლა ხდება ბოლოდროინდელი საბაზრო გარიგებების გათვალისწინებით. თუ ასეთი გარიგებების განსაზღვრა ვერ ხერხდება, გამოიყენება შეფასების სხვა შესაფერისი მეთოდი. ეს გამოთვლები დასაბუთდება შეფასების კოეფიციენტებით, აქციათა კოტირებული ფასებით საფონდო ბირჟაზე რეგისტრირებული კომპანიების შემთხვევაში და სამართლიანი ღირებულების სხვა ხელმისაწვდომი მაჩვენებლებით.

კომპანია გაუფასურებას გამოითვლის დეტალური ბიუჯეტისა და პროგნოზირებული გაანგარიშების საფუძველზე, რომლებიც ინდივიდუალურად მზადდება კომპანიის ფულადი ნაკადების წარმომქმნელი თითოეული ერთეულისთვის, რომლისთვისაც გამოყოფილია ესა თუ ის აქტივი. ასეთი ბიუჯეტები და ფინანსური პროგნოზები ჩვეულებრივ ხუთწლიან პერიოდს მოიცავს. უფრო ხანგრძლივი პერიოდისთვის გამოითვლება გრძელვადიანი ზრდის ტემპი, რომელიც გამოიყენება ფულადი ნაკადების პროგნოზირებისთვის.

უწყვეტი ოპერაციების გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი, სასაქონლო-მატერიალური მარაგების გაუფასურების ჩათვლით, აღიარებულია მოგება-ზარალის ანგარიშგების ხარჯების კატეგორიებში გაუფასურებული აქტივის ფუნქციის შესაბამისად, გარდა მანამდე გადაფასებული ქონებისა, რომლის გადაფასების რეზერვიც აისახა სხვა სრულ შემოსავალში. ასეთი ქონების შემთხვევაში, გაუფასურების აღიარება ხდება სხვა სრულ შემოსავალში ნებისმიერი წინა გადაფასების თანხამდე.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ვ) არაფინანსური აქტივების გაუფასურება (გაგრძელება)

ისეთი აქტივების შემთხვევაში, რომლებშიც გუდვილი არ შედის, ანგარიშგების ყოველი თარიღით ფასდება, არსებობს თუ არა იმის ნიშანი, რომ მანამდე აღიარებული გაუფასურების ზარალი აღმოფხვრილი ან შემცირებულია. თუ ამის ნიშნები მართლაც არსებობს, კომპანია აფასებს აქტივის ან ფულადი სახსრების წარმომქმნელი ერთეულის აღდგენით ღირებულებას. გაუფასურების შედეგად განცდილი უკვე აღიარებული ზარალის შებრუნება მხოლოდ მაშინ არის შესაძლებელი, თუ გაუფასურებით გამოწვეული ზარალის ბოლო აღიარების შემდეგ აქტივის ანაზღაურებადი ღირებულების განმსაზღვრელ დაშვებებში გარკვეული ცვლილებებია მომხდარი. ამობრუნების შედეგად აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ უნდა გადააჭარბოს მის ანაზღაურებად ღირებულებას და ასევე არ უნდა გადააჭარბოს იმ საბალანსო ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა ცვეთის გამოკლებით, წინა წლებში აქტივის გაუფასურებით გამოწვეული ზარალი რომ არ ყოფილიყო აღიარებული. შემობრუნების აღიარება ხდება მოგება-ზარალის ანგარიშგებაში გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც აქტივი აღრიცხულია გადაფასებული ღირებულებით, რა შემთხვევაშიც შემობრუნება აღირიცხება, როგორც გადაფასებული ღირებულების ზრდა.

(ზ) ამონაგები მომხმარებელბთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

კომპანია ელექტროენერგიის წარმოების სფეროში საქმიანობს. წარმოებული ელექტროენერგია იყიდება საბოლოო მშობელი კომპანიის საერთო კონტროლის ქვეშ მყოფ ელექტროენერგიის გამანაწილებელ კომპანიაზე და პირდაპირ მესამე პირზე. ელექტროენერგია იყიდება ცალკეული ხელშეკრულების ფარგლებში და ელექტროენერგიის რეალიზაცია ერთადერთ შესასრულებელი ვალდებულებას წარმოადგენს. შესასრულებელი ვალდებულება დაკმაყოფილებულია და შემოსავლის აღიარება ისეთ დროს მოხდება, როდესაც აქტივზე კონტროლი გადაეცემა მომხმარებელს, რაც აქტივის ჩაბარების მომენტში ხდება.

შემოსავლების ასახვა ხორციელდება იმ შემთხვევაში, როდესაც კომპანიაში ეკონომიკური სარგებლის შემოდინების ალბათობა მაღალია. ამასთან, შესაძლებელია შემოსავლების სარწმუნოდ შეფასება მიუხედავად იმისა, თუ როდის განხორციელდება გადახდა. შემოსავლების შეფასება ხდება მიღებული ან მისაღები ანაზღაურების სამართლიანი ღირებულებით, გადახდის ხელშეკრულებით განსაზღვრული ვადების გათვალისწინებით და გადასახადებისა და მოსაკრებლების გამოკლებით. კომპანია იყენებს პრაქტიკულ მიდგომას მნიშვნელოვანი ფინანსური კომპონენტის არსებობასთან დაკავშირებით, რომელიც გულისხმობს, რომ ანაზღაურების დაპირებული თანხა არ კორექტირდება მნიშვნელოვანი ფინანსური კომპონენტის ეფექტის შესაბამისად, თუ პერიოდი დაპირებული საქონლის გადაცემიდან ღირებულების გადახდამდე ერთი წელი ან ნაკლები იქნება.

ელექტროენერგიის გაყიდვიდან მიღებული შემოსავალი გამოითვლება ყოველთვიურად მომხმარებელბებისთვის მიყიდული ელექტროენერგიის ოდენობის საფუძველზე, რომელიც განისაზღვრება საქართველოს მაღალი ძაბვის ელექტროქსელის ოპერატორის - საქართველოს სახელმწიფო ელექტროსისტემის მიერ გაცემული ელექტროენერგიის მიღება-ჩაბარების აქტითა და მთავარ კლიენტებთან შეთანხმებით.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ზ) ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან (გაგრძელება)

ელექტროენერგიის ტარიფებს საქართველოში არეგულირებს საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია (სემეკი). სემეკის 2017 წლის 31 ოქტომბრის ბრძანებით, 2017 წლის 1 ნოემბრიდან 1 მვ/სთ-ის ტარიფი განისაზღვრა 0.11248 ლარით. სემეკის 2019 წლის 28 ნოემბრის ბრძანებით, 2019 წლის 1 დეკემბრიდან 1 მვ/სთ-ის ტარიფი გაიზარდა 0,12304 ლარამდე.

(თ) გადასახადები

(i) მოგების გადასახადი

საწარმოების მიერ მიღებული წლიური მოგება, გარდა ბანკებისა, სადაზღვევო კომპანიებისა და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა, 2017 წლის 1 იანვრიდან არ იბეგრება საქართველოში (მე-8 შენიშვნა). მოგების გადასახადით დაიბეგრება დივიდენდების სახით იმ აქციონერებზე განაწილებული მოგება, რომლებიც არიან ფიზიკური პირები ან არარეზიდენტები საქართველოში, რომელიც დაანგარიშდება განაწილებული წმინდა თანხიდან 15/85 განაკვეთის გამოყენებით. დივიდენდების გადახდიდან წარმოქმნილი მოგების გადასახადი აღირიცხება ვალდებულების და ხარჯის სახით, იმ პერიოდში, როდესაც ხდება დივიდენდების გამოცხადება, მიუხედავად გადახდის ფაქტური თარიღისა ან იმ პერიოდისა, როდესაც დივიდენდები გადაიხდება. გარკვეულ შემთხვევებში დასაშვებია დარიცხული საგადასახადო კრედიტორული დავალიანებიდან გამოქვითვები, რომლებიც აღირიცხება, როგორც შესაბამის განაწილებასთან დაკავშირებული მოგების გადასახადის ხარჯის შემცირება. საქართველოს საგადასახადო სისტემის თავისებურებიდან გამომდინარე, საქართველოში რეგისტრირებულ საწარმოებს არ წარმოეშვებათ გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები. კომპანიის აქციონერებზე დივიდენდის განაწილებასთან დაკავშირებით დაკავებული გადასახადის დავალიანება კაპიტალის ცვლილებების ანგარიშგებაში აღიარებულია კაპიტალიდან გამოქვითვის სახით.

საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობა ასევე ითვალისწინებს მოგების გადასახადით გარკვეული ოპერაციების დაბეგვრას, რომლებიც შეიძლება ჩაითვალოს მოგების განაწილებად (მაგალითად, არასაბაზრო ფასებით აღრიცხული გარიგებები, ბიზნესსაქმიანობასთან დაუკავშირებელი ხარჯები, ან საქონლისა და მომსახურების უსასყიდლო მიწოდება). ამგვარი გარიგებების დაბეგვრა აღირიცხება საოპერაციო გადასახადების ანალოგიურად და აღირიცხება, როგორც სხვა გადასახადები სხვა საოპერაციო ხარჯებში მოგებაში ან ზარალში.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(თ) გადასახადები (გაგრძელება)

(ii) დამატებული ღირებულების გადასახადი

შემოსავლების, ხარჯებისა და აქტივების აღიარება ხდება დამატებული ღირებულების გადასახადის თანხის გამოკლებით, გარდა იმ შემთხვევებისა:

- ▶ როდესაც აქტივების ან მომსახურების შესყიდვაზე დარიცხული დამატებული ღირებულების გადასახადი არ ექვემდებარება საგადასახადო ორგანოსგან დაბრუნებას, ასეთ შემთხვევაში, დამატებული ღირებულების გადასახადის აღიარება ხდება აქტივის შესყიდვის ღირებულების ნაწილად ან ხარჯების მუხლში, კონკრეტული შემთხვევიდან გამომდინარე.
- ▶ დებიტორული და კრედიტორული დავალიანებისა, რომელიც მოიცავს დამატებული ღირებულების გადასახადს.

საგადასახადო ორგანოებისთვის გადასახდელი ან მათგან დასაბრუნებელი დამატებული ღირებულების გადასახადის წმინდა ოდენობა ასახულია ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშის დღე აქტივის (ანაზღაურებადი დღე) ან ვალდებულების ნაწილში.

(ი) ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მოიცავს ფულად სახსრებს ბანკში და სალაროში და მოკლევადიან დეპოზიტებს, რომელთა ვადაც სამი თვე ან უფრო ნაკლებია.

(კ) ანარიცხები

ანარიცხების აღიარება ხდება მაშინ, როდესაც კომპანიას აქვს მიმდინარე (იურიდიული ან კონსტრუქციული) ვალდებულებები წარსულში მომხდარი მოვლენების გამო, ვალდებულებების შესასრულებლად მოსალოდნელია ეკონომიკური სარგებლის მქონე რესურსების გადინება და ასევე შესაძლებელია ვალდებულებების მოცულობის მეტ-ნაკლები სიზუსტით შეფასება. თუ კომპანია მოელის ანარიცხების მთლიანად ან ნაწილობრივ ანაზღაურებას, მაგალითად სადაზღვევო ხელშეკრულების საფუძველზე, ანაზღაურების აღიარება ხდება ცალკე აქტივის სახით, მაგრამ მხოლოდ მაშინ, როდესაც ანაზღაურება გადაწყვეტილია. ანარიცხებთან დაკავშირებული ხარჯები წარმოდგენილია სრული შემოსავლის ანგარიშგებაში ნებისმიერი ანაზღაურების გამოკლებით.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

3. მნიშვნელოვანი სააღრიცხვო პოლიტიკების მიმოხილვა (გაგრძელება)

(ლ) იჯარა

ხელშეკრულების გაფორმებისას კომპანია აფასებს ხელშეკრულება წარმოადგენს ან მოიცავს თუ არა იჯარას. ეს იმას ნიშნავს, გადასცემს თუ არა ხელშეკრულება იდენტიფიცირებული აქტივების სარგებლობის კონტროლის უფლებას დროის კონკრეტულ მომენტში, ანაზღაურების სანაცვლოდ.

კომპანია, როგორც მოიჯარე

კომპანია აღიარებს გამოყენების უფლებით გადაცემულ აქტივს და საიჯარო ვალდებულებას იჯარის დაწყების თარიღში. გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივი თავდაპირველად თვითღირებულებით ფასდება, რაც მოიცავს იჯარის ამოქმედების თარიღში ან ამ თარიღამდე განხორციელებული საიჯარო გადახდებით დაკორექტირებული საიჯარო ვალდებულების საწყის ოდენობას. ამას ემატება თავდაპირველი პირდაპირი დანახარჯები და საბაზისო აქტივის დემონტაჟსა და ობიექტიდან გატანასთან, ან საბაზისო აქტივის ან ადგილმდებარეობის ობიექტის აღდგენასთან დაკავშირებული სავარაუდო დანახარჯები და აკლდება ნებისმიერი მიღებული საიჯარო შეღავათი.

გამოყენების უფლებით გადაცემულ აქტივს შემდგომში ცვეთა ერიცხება წრფივი მეთოდის გამოყენებით, იჯარის დაწყების თარიღიდან სასარგებლო გამოყენების ვადის დასრულებამდე ან საიჯარო ვადის ბოლო თარიღამდე, რომელიც უფრო ადრე დადგება. გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივის სასარგებლო გამოყენების ვადა განისაზღვრება ძირითადი საშუალებების ანალოგიურ საფუძველზე. ამასთან, გამოყენების უფლებით გადაცემული აქტივი პერიოდულად მცირდება გაუფასურების ზარალით (ასეთის არსებობის შემთხვევაში) და იცვლება საიჯარო ვალდებულების კონკრეტული გადაფასების შესაბამისად.

საიჯარო ვალდებულება თავდაპირველად ფასდება იჯარის დაწყების თარიღში გადაუხდელი საიჯარო გადასახდელების დღევანდელი ღირებულებით, რომელიც დისკონტირდება საიჯარო ხელშეკრულებაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განაკვეთით, ან, იმ შემთხვევაში, თუ ამგვარი განაკვეთის ობიექტურად შეფასება შეუძლებელია, კომპანიის ზღვრული სასესხო საპროცენტო განაკვეთით.

(მ) ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები

შემდეგი ცვლილებები და ინტერპრეტაციები პირველად იქნა გამოყენებული 2021 წელს, თუმცა მათ არ ჰქონიათ გავლენა კომპანიის ფინანსურ ანგარიშგებაზე:

- ▶ *საპროცენტო განაკვეთის ბენეფარების ფუნდამენტური რეფორმა - ფასს (IFRS) 9, ბასს (IAS) 39, ფასს (IFRS) 7, ფასს (IFRS) 4 და ფასს (IFRS) 16-ის ცვლილებები*

ახალი და შეცვლილი სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღისთვის ჯერ ძალაში არ შესულა, ჩამოთვლილია ქვემოთ. კომპანია ამ ახალი და შეცვლილი სტანდარტების და ინტერპრეტაციების მიღებას შეძლებისდაგვარად აპირებს მათი ძალაში შესვლისთანავე. კომპანიას ვადაზე ადრე არ მიუღია ისეთი სტანდარტი, ინტერპრეტაცია თუ ცვლილება, რომელიც გამოშვებულია, მაგრამ ჯერ ძალაში არ არის შესული. კომპანიას ვადაზე ადრე არ მიუღია ისეთი სტანდარტი, ინტერპრეტაცია თუ ცვლილება, რომელიც გამოშვებულია, მაგრამ ჯერ ძალაში არ არის შესული.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. შეფასებები და დაშვებები

ფინანსური ანგარიშგების მომზადება ხელმძღვანელობისაგან მოითხოვს მოსაზრებების, შეფასებებისა და დაშვების გაკეთებას, რაც გავლენას ახდენს საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს წარმოდგენილი შემოსავლების, ხარჯების, აქტივებისა და ვალდებულებების თანხებზე. თუმცა ამ დაშვებებისა და შეფასებების სუბიექტური ხასიათის გამო შეიძლება მნიშვნელოვანი კორექტირებების შეტანა გახდეს საჭირო მომავალი პერიოდების აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში.

(ა) მოსაზრებები

ქვემოთ წარმოდგენილია კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკის გატარების პროცესში ხელმძღვანელობის მიერ გამოთქმული მოსაზრებები, რომლებიც ყველაზე მეტად მოქმედებს ფინანსურ ანგარიშგებაში ასახულ თანხებზე:

(i) ძირითადი საშუალებების სამართლიანი შეფასების სიხშირე

კომპანიამ თავისი ძირითადი საშუალებების აღრიცხვისთვის გადაფასების პოლიტიკა აირჩია. *ბასს (IAS) 16 (ძირითადი საშუალებები)* ანგარიშვალდებული საწარმოსგან მოითხოვს გადაფასების სათანადო სიხშირით განხორციელებას, იმის უზრუნველსაყოფად, რომ საბალანსო ღირებულება არსებითად არ იყოს განსხვავებული, რაც განისაზღვრება სამართლიანი ღირებულების გამოყენებით საანგარიშგებო პერიოდის ბოლოს.

ძირითადი საშუალებების ბოლო გადაფასება მოხდა 2020 წლის 30 სექტემბერს და ასახულია ძირითადი საშუალებების საბალანსო ღირებულებაში 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით. კომპანიის განსჯის თანახმად, ძირითადი საშუალებების გადაფასების აუცილებლობა 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არ დგას, რადგან ბოლო გადაფასების თარიღიდან ადგილი არ ჰქონია ისეთ მოვლენებს ან გარემოებებს, რომლებიც მიანიშნებდა არსებით განსხვავებაზე კომპანიის ძირითადი საშუალებების სამართლიან ღირებულებას და საბალანსო ღირებულებას შორის 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

(ბ) შეფასებები და დაშვებები

მომავალთან დაკავშირებით გაკეთებული ძირითადი დაშვებები და შეფასებები და ასევე სხვა განუსაზღვრელობები საანგარიშო თარიღისათვის, რომელთა გამოც მომავალ ფინანსურ წელს შეიძლება საჭირო გახდეს მნიშვნელოვანი კორექტირების შეტანა აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებაში, აღწერილია ქვემოთ. კომპანიამ თავისი დაშვებებისა და შეფასებების საფუძვლად გამოიყენა ის ინფორმაცია, რომელიც ხელმისაწვდომი იყო ფინანსური ანგარიშგების მომზადების დროს.

თუმცა არსებული გარემოებები და დაშვებები მომავალ მოვლენებთან დაკავშირებით შეიძლება შეიცვალოს ბაზარზე ან გარემოებებში ისეთი ცვლილებების გამო, რაც არ ექვემდებარება კომპანიის კონტროლს. ასეთი ცვლილებები დაშვებებში აისახება მათი დადგომისთანავე.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

4. შეფასებები და დაშვებების გამოყენება (გაგრძელება)

(ბ) შეფასებები და დაშვებები (გაგრძელება)

(i) მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი

კომპანიამ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის რეზერვი უნდა აღრიცხოს თავის ყველა სავალო ფინანსურ აქტივზე ამორტიზებული ღირებულებით. სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის შეფასებისას კომპანია გამარტივებულ მიდგომას, ხოლო გაცემულ სესხებზე - ზოგად მიდგომას იყენებს.

სავაჭრო და სხვა დებიტორულ დავალიანებებთან მიმართებით, ხელმძღვანელობამ მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი დაიანგარიშა ამ ფინანსური ინსტრუმენტების ვადის გათვალისწინებით. კომპანიამ გამოიყენა კომპანიის საკრედიტო ზარალის გამოცდილების გათვალისწინებით მომზადებული ანარიცხის მოდელი, რომელიც დებიტორების მომავალზე ორიენტირებულ ფაქტორებს და ეკონომიკურ გარემოს მოერგო.

დაკავშირებულ მხარეებზე გაცემულ სესხებთან დაკავშირებით, ხელმძღვანელობამ განსაზღვრა, რომ თავდაპირველი აღიარების შემდეგ საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვან ზრდას ადგილი არ ჰქონია და მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 12 თვეში მოსალოდნელი დეფოლტის საფუძველზე განსაზღვრა. ასევე განისაზღვრა, ჰქონდა თუ არა ადგილი საკრედიტო რისკის, დეფოლტის ალბათობის და დეფოლტის შემთხვევაში დანაკარგების მნიშვნელოვან ზრდას სასესხო მოთხოვნების მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალთან დაკავშირებით 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

კომპანიამ შეაფასა, რომ მის ფინანსურ აქტივებზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით არაარსებითი იყო და აღიარა ნულოვანი ანარიცხი მოსალოდნელ საკრედიტო ზარალზე (მე-11 და მე-12 შენიშვნა).

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

5. სტანდარტები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ ჯერ ძალაში არ შესულა

სტანდარტები და ინტერპრეტაციები, რომლებიც გამოიცა, მაგრამ კომპანიის ფინანსური ანგარიშგების გამოშვების თარიღის მდგომარეობით ჯერ ძალაში არ შესულა, მოცემულია ქვემოთ. კომპანია არ მოელის მის ფინანსურ ანგარიშგებაზე არსებით გავლენას ამ სტანდარტებისა და ცვლილებების გამოყენებით:

- ▶ ფასს (IFRS) 17 „სადაზღვევო ხელშეკრულებები“;
- ▶ ფასს (IFRS) 16-ის ცვლილება „კოვიდ-19-თან დაკავშირებული საიჯარო დათმობა“;
- ▶ ბასს (IAS) 1-ის ცვლილება „ვალდებულებების მოკლე ან გრძელვადიანად კლასიფიცირება“ (ძალაშია 2023 წლის 1 იანვრიდან);
- ▶ ფასს (IFRS) 3-ის ცვლილება „კონცეპტუალური მიდგომა“ (ძალაშია 2022 წლის 1 იანვრიდან);
- ▶ ბასს (IAS) 16 „ძირითადი საშუალებები: ამონაგები დანიშნულებისამებრ გამოყენებამდე“ (ძალაშია 2022 წლის 1 იანვრიდან);
- ▶ ბასს (IAS) 37-ის ცვლილება „დამამძიმებელი ხელშეკრულებები - ხელშეკრულების შესრულების ხარჯი“ (ძალაშია 2022 წლის 1 იანვრიდან);
- ▶ ფასს (IFRS) 1-ის ცვლილება „შვილობილი კომპანია, რომელიც პირველად იყენებს ფასს“ (ძალაშია 2022 წლის 1 იანვრიდან);
- ▶ ფასს-ის გაუმჯობესება (2018-2020 წ.წ. ციკლი): ფასს (IFRS) 9, ბასს (IAS) 8, ბასს (IAS) 1 და ბასს (IAS) 41-ის ცვლილებები (ძალაშია 2022 წლის 1 იანვრიდან).

6. ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებიდან ამონაგების მთლიანი ოდენობა უკავშირდება შემოსავლებს ელექტროენერგიის რეალიზაციიდან. შემოსავალი საქართველოში წარმოიშვება. შემოსავლის დანაწევრების სტრუქტურა მომხმარებლების მიხედვით არის შემდეგი:

	2021	2020
შემოსავალი საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ პირებთან გაყიდვებიდან (მე-20 შენიშვნა)	32,338	22,566
მესამე პირებზე გაყიდვით მიღებული შემოსავალი	3,967	8,087
შემოსავალი ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციულ ოპერატორთან (ესკო) გაყიდვებიდან	2,375	76
სულ ამონაგები მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან	38,680	30,729

2021 და 2020 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით, სახელშეკრულებო ვალდებულებები არ არსებობდა. ინფორმაცია მომხმარებლებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან აქტივების შესახებ მოცემულია მე-11 შენიშვნაში.

სს „ხრამჭესი II“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

7. ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავლები და ფინანსურ საქმიანობაზე გაწეული დანახარჯები

	2021	2020
ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური ვალდებულებების საპროცენტო ხარჯი	(2,719)	(3,401)
საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებაზე	(4)	(7)
წმინდა საკურსო ზარალი	–	(4,669)
სულ ფინანსური ხარჯები	(2,723)	(8,077)
საბანკო ანაზღაურება და მიმდინარე ანგარიშებზე საპროცენტო შემოსავალი (მე-13 შენიშვნა)	649	531
საკურსო სხვაობიდან მიღებული წმინდა შემოსულობა	2,331	–
საპროცენტო შემოსავალი საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ პირზე გაცემული სესხიდან (მე-20 შენიშვნა)	1,875	1,617
სულ ფინანსური საქმიანობიდან მიღებული შემოსავალი	4,855	2,148

საკურსო სხვაობიდან მიღებული შემოსულობა და ზარალი ძირითადად გამოწვეულია „კომპანიის აშშ დოლარში და იაპონურ იენში გამოხატული აქტივებისა და ვალდებულებების გადაანგარიშებით. სავალუტო რისკი უფრო დაწვრილებით აღწერილია მე-17 შენიშვნაში.

8. მოგების გადასახადი

საგადასახადო კანონმდებლობის ცვლილებების ამოქმედების შემდეგ, 2017 წლის 1 იანვრის მდგომარეობით, კომპანიამ მთლიანად შემოაბრუნა თავისი გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები ბასს 12-ის „მოგებიდან გადასახადები“ შესაბამისად, რათა გადავადებული გადასახადები შეაფასოს 0%-იანი საგადასახადო განაკვეთით, რომელიც მოქმედებს გაუნაწილებელ მოგებაზე 2017 წლის 1 იანვრიდან.

2021 წელს კომპანიამ აღიარა განაწილებულ მოგებაზე მოგების გადასახადის ხარჯი 2,647 ლარის (2020 წ.: 3,529 ლარი) ოდენობით (მე-14 შენიშვნა), კანონით დადგენილი მოგების გადასახადის 15/85-იანი განაკვეთის გამოყენებით გამოცხადებული დივიდენდის თანხაზე.

სს „ხრამჭესი II“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

9. ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებების მოძრაობა ასეთი იყო:

	მიწა	შენობა- ნაგებობები	მანქანა- მოწყობი- ლობები	სატრანს- პორტო საშუალე- ბები	დაუმთავრე -ბელი მშენებ- ლობა	სხვა	სულ
თვითღირებულება							
2019 წლის 31 დეკემბერს	219	56,589	29,789	184	3,540	207	90,528
შესყიდვები	–	–	134	86	355	262	837
გასვლები	–	–	(1)	–	(46)	(1)	(48)
გადატანები	–	1	3,639	–	(3,520)	(120)	–
შედეგად მიღებული ზრდა, ალიარებული სხვა სრულ შემოსავალში	–	19,589	4,640	259	2	73	24,563
შედეგად მიღებული კლება, ალიარებული სხვა სრულ შემოსავალში	–	(1,256)	(862)	–	–	–	(2,118)
გადაფასების შედეგად მიღებული ზრდა, ალიარებული მოგება- ზარალის ანგარიშგებაში	–	291	133	9	–	14	447
გადაფასების შედეგად მიღებული კლება, ალიარებული მოგება- ზარალის ანგარიშგებაში	(23)	(454)	(13,165)	(9)	–	(1)	(13,652)
დაგროვილი ცვეთის ჩამოწერა გადაფასებისას	–	(16,618)	(8,265)	(94)	–	(121)	(25,098)
2020 წლის 31 დეკემბერს	196	58,142	16,042	435	331	313	75,459
შესყიდვები	–	–	15	–	3,490	25	3,530
გადატანები	–	–	2,706	–	(2,706)	–	–
2021 წლის 31 დეკემბერს	196	58,142	18,763	435	1,115	338	78,989
დაგროვილი ცვეთა							
2019 წლის 31 დეკემბერს	–	(12,464)	(6,458)	(69)	–	(80)	(19,071)
გასვლები	–	–	1	–	–	1	2
დაგროვილი ცვეთის ჩამოწერა გადაფასებისას	–	16,618	8,265	94	–	121	25,098
ცვეთა წლის განმავლობაში	–	(4,537)	(2,256)	(60)	–	(58)	(6,911)
2020 წლის 31 დეკემბერს	–	(383)	(448)	(35)	–	(16)	(882)
ცვეთა წლის განმავლობაში	–	(1,530)	(1,677)	(128)	–	(70)	(3,405)
2021 წლის 31 დეკემბერს	–	(1,913)	(2,125)	(163)	–	(86)	(4,287)
წმინდა საბალანსო ღირებულება							
2019 წლის 31 დეკემბერს	219	44,125	23,331	115	3,540	127	71,457
2020 წლის 31 დეკემბერს	196	57,759	15,594	400	331	297	74,577
2021 წლის 31 დეკემბერს	196	56,229	16,638	272	1,115	252	74,702

სს „ხრამჭესი II“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

10. სასაქონლო-მატერიალური მარაგები

	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
სათადარიგო ნაწილები	1,623	1,595
ნავთობპროდუქტები	8	8
	1,631	1,603

11. სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები

	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოსგან (მე-20 შენიშვნა)	4,207	15,640
სხვა მომხმარებლების სავაჭრო დებიტორული დავალიანება	5	814
	4,212	16,454

სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებებს პროცენტი არ ერიცხება და მათი ვადა, როგორც წესი, 30 დღეა. 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოს სავაჭრო დებიტორული დავალიანების ნაწილი ვადაგადაცილებულია, მაგრამ არა გაუფასურებული (მე-17 შენიშვნა). სავაჭრო დებიტორული დავალიანების ანარიცხის შეფასებისთვის კომპანიამ გამოიყენა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის (ECL) მომავალზე ორიენტირებული მიდგომა. ამ მეთოდის კომპანიისეული შეფასებით, ნავარაუდები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არაარსებითი იყო, შესაბამისად სავაჭრო დებიტორულ დავალიანებასთან მიმართებაში ანარიცხი არ აღიარებულა.

სავაჭრო დებიტორული დავალიანების ნაშთებში მნიშვნელოვანი ცვლილება უკავშირდება დებიტორული დავალიანების საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოზე გაცემულ სესხად გარდაქმნას. ინფორმაცია გაცემული სესხების შესახებ მოცემულია მე-12 შენიშვნაში.

12. სასესხო მოთხოვნა

	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
მიმდინარე	1,179	–
გრძელვადიანი	14,058	7,475
	15,237	7,475

- (ა) 2021 წლის 1 მარტს საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოს სავაჭრო დებიტორული დავალიანება 14,058 ლარის ოდენობით დაკონვერტირდა ლარში გამოხატულ პროცენტთან სესხად. სესხის დაფარვის წელია 2024, ხოლო წლიური საპროცენტო განაკვეთია 10%. ამ სესხის საბალანსო ღირებულებამ 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 15,237 ლარი შეადგინა (2020 წ.: ნული ლარი).

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

12. სასესხო მოთხოვნა (გაგრძელება)

- (ბ) 2018 წლის 1 ივნისს, საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოს სავაჭრო დებიტორული დავალიანება 14,612 ლარის ოდენობით დაკონვერტირდა ლარში გამოხატულ პროცენტთან სესხად. სესხის დაფარვის ვადა იყო 2021 წლის 31 დეკემბერი, ხოლო საპროცენტო განაკვეთი 10%. სესხზე ვრცელდებოდა საშუალო პერიოდი ძირ თანხაზე 2020 წლის 31 დეკემბრამდე და ასევე საშუალო პერიოდი პროცენტზე - 2019 წლის 31 იანვრამდე. 2020 წლის ივნისში, სესხის ვადა შეიცვალა და მისი დაფარვის წელი 2022-მდე გადავიდა, თუმცა ის სრულად იქნა გამოსყიდული 2021 წლის დეკემბერს.

ამორტიზებული ღირებულებით შეფასებული სასესხო მოთხოვნების ანარიცხის შეფასებისთვის კომპანიამ გამოიყენა მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მომავალზე ორიენტირებული მიდგომა. ამ მეთოდის კომპანიისეული შეფასებით, ნავარაუდები მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არაარსებითი იყო, შესაბამისად საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოს სასესხო მოთხოვნებთან მიმართებაში ანარიცხი არ აღიარებულა.

13. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები

	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში	5,863	2,120

ფულად სახსრებსა და მათ ეკვივალენტებზე დარიცხულმა პროცენტმა 2021 წელს 649 ლარი შეადგინა (2020 წ.: 531 ლარი).

ნაღდი ფულის ნაშთს ბანკებში ერიცხება წლიური პროცენტი საბანკო ანაბრებზე შეთანხმებული განაკვეთების შესაბამისად.

14. კაპიტალი

(ა) გამოშვებული კაპიტალი

2021 წლისა და 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას ჰქონდა 2,524,699 ავტორიზებული და გამოშვებული აქცია, თითოეულის ღირებულებით 0,001 ლარი. 2021 წლისა და 2020 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აქციების 100%-ის მფლობელია „გარდაბანი ჰოლდინგი ბივი“.

(ბ) დივიდენდები

საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად, კომპანიას შეუძლია წმინდა მოგებიდან დივიდენდების გამოცხადება. კომპანიის გაუნაწილებელი მოგება ძირითადად მიღებულია 2011 წლის 1 იანვარს ფასს-ზე გადასვლის დროს ძირითადი საშუალებების გადაფასებით. საქართველოს კანონში არაფერია ნათქვამი კომპანიის უფლებაზე, გაანაწილოს ასეთი რეზერვები დივიდენდების სახით.

2021 წელს კომპანიამ გამოაცხადა და გადაიხადა 32,000 ლარის ოდენობის დივიდენდები (2020 წ.: 20,000 ლარი) და გადაიხადა ისინი 20,300 ლარის ოდენობით. დივიდენდმა ერთ აქციაზე შეადგინა 12,67 ლარი (2020 წ.: 7,92 ლარი).

სს „ხრამჭესი II“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

15. სესხები

	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
ფინანსთა სამინისტროსგან მიღებული სესხების მიმდინარე ნაწილი	5,490	6,505
ფინანსთა სამინისტროსგან მიღებული სესხების გრძელვადიანი ნაწილი	6,465	11,656
	11,955	18,161

გადაუხდელი სესხებისა ვადები და პირობები იყო შემდეგი:

	საპროცენტო განაკვეთი	ვალუტა	დაფარვის ვადა	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
სესხი საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსგან (იაპონიის საერთაშორისო თანამშრომლობის სააგენტო) (i)	2.3%	იაპონური იენი	2024 წლის 1 ივნისი	10,486	16,226
სესხი საქართველოს ფინანსთა სამინისტროსგან (იაპონიის საერთაშორისო თანამშრომლობის სააგენტო) (ii)	3.5%	ლარი	2024 წლის 1 ივნისი	1,469	1,935
				11,955	18,161

ფინანსთა სამინისტროსგან მიღებული სესხები მოიცავს სესხებს, რომლებიც კომპანიას რეაბილიტირებულ „ხრამჭეს II“-თან ერთად გადაეცა.

(i) ფინანსთა სამინისტროსგან მიღებული სესხი (იაპონიის საერთაშორისო თანამშრომლობის სააგენტო)

იაპონიის საერთაშორისო თანამშრომლობის სააგენტოს სესხი საქართველოს მთავრობას გამოეყო „ხრამჭესი II“-ის რეაბილიტაციის მიზნით. საქართველოს მთავრობამ, თავის მხრივ, იაპონიის საერთაშორისო თანამშრომლობის სააგენტოს სესხიდან მიღებული ამონაგები, გადახდის ვალდებულებასთან ერთად კომპანიას გადასცა. კრედიტორს იურიდიულად არ გაუთავისუფლებია საქართველოს მთავრობა სესხების დაფარვის პირველადი ვალდებულებებისგან, შესაბამისად, საქართველოს მთავრობა ამ გარიგებაში გამოვიდა, როგორც პრინციპალი და კომპანიას აქვს მიმდინარე სასესხო ვალდებულება საქართველოს ფინანსთა სამინისტროს მიმართ. 2008 წლის 10 დეკემბრით დათარიღებული სასესხო ხელშეკრულების მიხედვით, სესხის ძირი თანხა განისაზღვრა 2,954,862 ათასი იაპონური იენის ოდენობით, რომელიც უნდა დაიფაროს ნახევარწლიური თანაბარი შენატანებით 2009 წლის 1 ივლისიდან 2024 წლის 1 ივნისამდე პერიოდში. სესხის წლიური საპროცენტო განაკვეთია 2.3%.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

15. სესხები (გაგრძელება)

(ii) ფინანსთა სამინისტროსგან მიღებული სესხი

ზემოაღნიშნული სესხის გარდა, ფინანსთა სამინისტროსგან კომპანიამ ამავე მიზნობრიობის დამატებითი სესხი აიღო. 2008 წლის 10 დეკემბრით დათარიღებული სასესხო ხელშეკრულების მიხედვით, სესხის ძირი თანხა განისაზღვრა 10,788 ლარის ოდენობით, რომელიც უნდა დაიფაროს ნახევარწლიური შენატანებით 2009 წლის 1 ივლისიდან 2024 წლის 1 ივნისამდე პერიოდში. სესხის წლიური საპროცენტო განაკვეთია 3.5%.

16. სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება

	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
დაკავშირებული მხარისთვის გადასახდელი მართვის მომსახურების გასამრჯელო (მე-20 შენიშვნა)	6,838	7,233
დაკავშირებული მხარისთვის გადასახდელი ტექნიკური მომსახურების გასამრჯელო (მე-20 შენიშვნა)	584	618
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება მომწოდებლების მიმართ	452	109
სხვა კრედიტორული დავალიანება	265	57
	8,139	8,017

ზემოთ მოცემული ფინანსური ვალდებულებების პირობები:

- ▶ მომწოდებლების მიმართ სავაჭრო კრედიტორული დავალიანება უპროცენტოა და, ჩვეულებრივ, 30 დღეში იფარება;
- ▶ დაკავშირებული მხარეების მიმართ კრედიტორული დავალიანება გამოწვეულია 2011 წლამდე შესრულებული გარიგებებით, რომლებიც არის ვადაგადაცილებული, მაგრამ გადაუხდელი, რადგან დაკავშირებულ მხარეა არ მოუთხოვია მისი დაფარვა;
- ▶ სავაჭრო დავალიანება მომწოდებლების მიმართ და სხვა ვალდებულებები, ასევე დაკავშირებულ მხარის მიმართ არსებული კრედიტორული დავალიანება, ძირითადად აშშ დოლარშია გამოხატული.

17. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა

მიმოხილვა

კომპანიის ძირითადი ფინანსური ვალდებულებები შედგება სესხებისგან და ასევე სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანებისგან. ამ ფინანსური ვალდებულებების ძირითადი მიზანია კომპანიის კაპიტალური და საოპერაციო ხარჯების დაფინანსება. კომპანიას აქვს პირდაპირ თავისი ოპერაციებიდან მიღებული სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები და ნაღდი ფული მიმდინარე ანგარიშებზე.

კომპანიის საქმიანობისთვის დამახასიათებელი ძირითადი რისკებია საკრედიტო, ლიკვიდურობის და საბაზრო რისკები.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

17. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

კომპანია არის საბოლოო მშობელი კომპანიის მიერ კონტროლირებული დიდი ჯგუფის ნაწილი. ფინანსური რისკების უმეტესი ნაწილი იმართება და კონტროლდება საბოლოო მშობელი კომპანიის დონეზე. ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები კომპანიას საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოების მიმართ აქვს. ფინანსური რისკების მართვის მიზანია კომპანიის ყოველდღიური ოპერაციების შესრულების უზრუნველყოფა, ოპერაციებიდან საკმარისი ნაღდი ფულის მიღება, რომ დააფინანსოს საოპერაციო და მიმდინარე კაპიტალური დანახარჯები და სასესხო ვალდებულებები მესამე მხარეების მიმართ.

(ა) საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ მეორე მხარე ვერ შეასრულებს ფინანსური ინსტრუმენტით ან მომხმარებელთან გაფორმებული ხელშეკრულებით გათვალისწინებულ ვალდებულებებს და ამით კომპანიას ფინანსური ზარალი მიადგება. კომპანიას საკრედიტო რისკი ემუქრება საოპერაციო საქმიანობის (ძირითადად სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები) და ფინანსური საქმიანობის ნაწილში, ასევე ბანკებში განთავსებული ანაზღაურებებიდან გამომდინარე.

კომპანიას აქვს საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი კონცენტრაცია ორ კლიენტზე (ორივე საერთო კონტროლს დაქვემდებარებულ საწარმოა) - სს „თელასი“ და შპს „თბილისის ელექტრომიმწოდებელი კომპანია“.

სს „თელასის“ სასესხო მოთხოვნის და სავაჭრო დებიტორული დავალიანების მთლიანი თანხა 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შესაბამისად შეადგენდა 15,236 ლარს და ნულ ლარს (2020 წლის 31 დეკემბრის: 7,475 ლარი და 15,640 ლარი). შპს „თბილისის ელექტრომიმწოდებელი კომპანიის“ მიმართ სავაჭრო დებიტორული დავალიანების მთლიანმა თანხამ 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 4,207 ლარი შეადგინა (2020 წლის 31 დეკემბრის: ნული). სავაჭრო დებიტორული დავალიანება საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოების მიმართ ვადაგადაცილებული არ იყო 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით (2020 წლის 31 დეკემბრის: 1,583 ლარი 31-120 დღით და 14,057 ლარი 121-210 დღით). 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიას ჰქონდა ვადაგადაცილებული საპროცენტო დებიტორული დავალიანება სს „თელასის“ მიმართ 1,179 ლარის ოდენობით (2020 წლის 31 დეკემბრის: ნული).

ამ ჯგუფის შიგნით ვადაგადაცილებული ნაშთების და სხვა ფინანსური ინსტრუმენტების დაფარვას მართავს საბოლოო მშობელი კომპანია, ჯგუფში ფულადი რესურსების საჭიროების, და არა ინსტრუმენტების ვადიანობის მიხედვით. ხელმძღვანელობის აზრით, სს „თელასი“ და შპს „თბილისის ელექტრომიმწოდებელი კომპანია“ გადახდისუნარიანი საწარმოებია და დამატებითი ფულადი სახსრების საჭიროების შემთხვევაში შესაძლებელი იქნება ვადადამდგარი თანხების ამოღება, შესაბამისად მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არაარსებითად ჩაითვალა და მათგან მისაღებ თანხებზე ანარიცხი არ გაკეთებულა.

ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები მთლიანად საერთაშორისო საკრედიტო რეიტინგის (BBB-) მქონე სამ უმსხვილეს ქართულ ბანკშია განთავსებული. ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები არც გაუფასურებულია და არც ვადაგადაცილებული.

სს „ხრამჭესი II“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

17. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(ა) საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

საკრედიტო რისკის მაქსიმალური ოდენობა საანგარიშგებო თარიღისთვის:

	საბალანსო ღირებულება	
	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები (მე-11 შენიშვნა)	4,212	16,454
ნაღდი ფულის ნაშთი ბანკში (მე-13 შენიშვნა)	5,863	2,120
სასესხო მოთხოვნები (მე-12 შენიშვნა)	15,237	7,475
	25,312	26,049

(ბ) ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი არის რისკი იმისა, რომ კომპანიას გაუჭირდება ფინანსური ვალდებულებების შესრულება, რაც გულისხმობს მათ დაფარვას ფულადი სახსრებით ან სხვა რომელიმე ფინანსური აქტივით. ლიკვიდურობის მართვის მიმართ კომპანიის მიდგომაა, შეძლებისდაგვარად იმის უზრუნველყოფა, რომ ყოველთვის ჰქონდეს ვადამოსული ვალდებულებების დაფარვისთვის საკმარისი ლიკვიდურობა როგორც ნორმალურ, ისე სტრესულ პირობებში, დაუშვებელი დანაკარგების განცდისა და კომპანიის რეპუტაციისთვის საფრთხის შექმნის გარეშე.

ლიკვიდურობის რისკის გონივრული მართვა გულისხმობს საკმარისი რაოდენობის ფულადი სახსრების შენარჩუნებას და დაფინანსების ხელმისაწვდომობას საკმარისი საკრედიტო თანხების საშუალებით. კომპანიას მიმდინარე ვალდებულებები ძირითადად დაკავშირებული მხარეების მიმართ აქვს და მიმდინარე აქტივებიც დაკავშირებული მხარეებისგან აქვს მისაღები. ამიტომ კომპანიის ხელმძღვანელობას მიაჩნია, რომ ეს ანიჭებს კომპანიას საკმარის მოქნილობას ვალდებულებების დაფარვის / აქტივების მიღების ვადებთან მიმართებით, რაც აუცილებელია მომავალში ბიზნესის ადეკვატური ლიკვიდურობის უზრუნველსაყოფად. ანგარიშგების თარიღის მდგომარეობით, კომპანიის მიმდინარე აქტივებმა მის მიმდინარე ვალდებულებებს გადააჭარბა.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

17. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(ბ) ლიკვიდურობის რისკი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში მოცემულია კომპანიის ფინანსური ვალდებულებების ვადიანობის ანალიზი ხელშეკრულებით გათვალისწინებული არადისკონტირებული გადახდების საფუძველზე:

2021 წლის 31 დეკემბერი	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკ- რულებო ფულადი ნაკადები	მოთხოვ- ნამდე	0-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი
ფინანსური ვალდებულებები							
სესხები და ნასესხები							
სახსრები (მე-15 შენიშვნა)	11,955	14,993	–	356	5,744	8,894	–
საიჯარო ვალდებულებები	24	27	–	7	20	–	–
სავაჭრო და სხვა							
კრედიტორული დავალიანება (მე-16 შენიშვნა)	8,139	8,139	7,422	717	–	–	–
გადასახდელი დივიდენდები (მე-14 შენიშვნა)	11,700	11,700	–	11,700	–	–	–
	21,818	34,589	7,422	12,780	5,764	8,894	–

2020 წლის 31 დეკემბერი	საბალანსო ღირებულება	სახელშეკ- რულებო ფულადი ნაკადები	მოთხოვ- ნამდე	0-დან 3 თვემდე	3 თვიდან 1 წლამდე	1-დან 5 წლამდე	5 წელზე მეტი
ფინანსური ვალდებულებები							
სესხები და ნასესხები							
სახსრები (მე-15 შენიშვნა)	18,161	24,623	–	367	6,868	17,388	–
საიჯარო ვალდებულებები	46	53	–	7	20	26	–
სავაჭრო და სხვა							
კრედიტორული დავალიანება (მე-16 შენიშვნა)	8,017	8,017	7,851	166	–	–	–
	26,224	32,693	7,851	540	6,888	17,414	–

2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, კომპანიის მიმდინარე ვალდებულებები მის მიმდინარე აქტივებს 13,836 ლარით აღემატებოდა. შედეგად მიღებული ლიკვიდაციის რისკის მართვისას ხელმძღვანელობა ითვალისწინებს, რომ კომპანია შეძლებს მისი ვადადამდგარი ვალდებულებების დაფარვას ოპერაციებიდან ფულადი ამონაგების გამოყენების გზით. ამასთან, კომპანიის ხელმძღვანელობა მოელის, რომ საბოლოო მშობელი კომპანია, რომელიც პასუხს აგებს კომპანიის და საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოების ფინანსური რისკების მართვაზე, ლიკვიდურობის დამატებით მხარდაჭერას გაუწევს კომპანიას მომდევნო თორმეტთვიანი პერიოდის განმავლობაში კომპანიის საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოს მიმართ გრძელვადიანი სასესხო მოთხოვნის ვადაზე ადრე დაფარვის და 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დაუფარავი სადივიდენტო კრედიტორული დავალიანების გაუქმების გზით (მე-14 შენიშვნა).

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

17. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(გ) საბაზრო რისკი

საბაზრო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამომავლო ფულადი ნაკადების სამართლიანი ღირებულება ცვალებადი იქნება საბაზრო ფასების მერყეობის გამო. საბაზრო ფასები ორი ტიპის რისკს შეიცავს: საპროცენტო განაკვეთის რისკსა და სავალუტო რისკს. ფინანსური ინსტრუმენტები, რომლებზეც საბაზრო რისკები მოქმედებს, მოიცავს სესხებს ბანკში.

ქვემოთ წარმოდგენილი მგრძნობელობის ანალიზები მოცემულია 2021 და 2020 წლების 31 დეკემბრის მდგომარეობით. მგრძნობელობის ანალიზი მომზადებულია იმ საფუძველზე, რომ წმინდა ვალის ოდენობა, სესხის განაკვეთის პროფილი და ფინანსური ინსტრუმენტების პროპორციული წილი უცხოურ ვალუტებში მუდმივია.

კომპანიას აქვს საპროცენტო განაკვეთის რისკი იმის გამო, რომ ყველა მის ფინანსურ აქტივსა და ვალდებულებას ფიქსირებული საპროცენტო განაკვეთი აქვს.

სავალუტო რისკი არის რისკი იმისა, რომ ფინანსური ინსტრუმენტის სამართლიანი ღირებულება ან სამომავლო ფულადი ნაკადები ცვალებადი იქნება სავალუტო კურსის მერყეობის გამო. კომპანიისთვის დამახასიათებელი სავალუტო რისკი ძირითადად უკავშირდება უცხოურ ვალუტაში გამოხატულ ფინანსურ ვალდებულებებს.

კომპანია არ ახდენს გაცვლითი კურსის რისკის წინააღმდეგ ჰეჯირებას. კომპანიის სავალუტო რისკები ასეთია:

	აშშ დოლარში – გამოხატული		იაპონურ იენში გამოხატული	
	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი	2021 წლის 31 დეკემბერი	2020 წლის 31 დეკემბერი
სესხები	–	–	(10,486)	(16,226)
სავაჭრო კრედიტორული დავალიანებები	(7,422)	(7,851)	–	–
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები	484	266	–	–
რისკის ნეტო ოდენობა	(6,938)	(7,585)	(10,486)	(16,226)

აშშ დოლართან და იაპონურ იენტან მიმართებაში ლარის გამყარება/გაუფასურება 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოგების ან ზარალის ქვემოთ წარმოდგენილ თანხებს შემდეგნაირად გაზრდიდა/(შემცირებდა): ანალიზი ეყრდნობა სავალუტო კურსების მერყეობას, რომელიც კომპანიის აზრით მოსალოდნელი იყო ანგარიშგების პერიოდის ბოლოსთვის. ანალიზი ეფუძნება დაშვებას, რომ ყველა დანარჩენი ცვლადი მუდმივი რჩება.

	გამყარება	გაუფასურება
2021 წლის 31 დეკემბერი		
აშშ დოლარი (20%-იანი ცვლილება)	1,388	(1,388)
იენი (27.7%-იანი ცვლილება)	2,904	(2,904)
2020 წლის 31 დეკემბერი		
აშშ დოლარი (20%-იანი ცვლილება)	1,517	(1,517)
იენი (27.7%-იანი ცვლილება)	4,495	(4,495)

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

17. ფინანსური ინსტრუმენტები და რისკის მართვა (გაგრძელება)

(დ) სამართლიანი ღირებულებები

კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ვალდებულებების სამართლიანი ღირებულების ანალიზი შესაძლებელია შემდეგნაირად:

		2021 წლის 31 დეკემბერი		2020 წლის 31 დეკემბერი	
	დონე	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება	საბალანსო ღირებულება	სამართლიანი ღირებულება
ფინანსური აქტივები					
სავაჭრო დებიტორული დავალიანებები (მე-11 შენიშვნა)	დონე 3	4,212	4,212	16,454	16,454
ფულადი სახსრები და მათი ეკვივალენტები (მე-13 შენიშვნა)	დონე 1	5,863	5,863	2,120	2,120
სასესხო მოთხოვნები (მე-12 შენიშვნა)	დონე 3	15,236	15,236	7,475	7,475
ფინანსური ვალდებულებები					
საიჯარო ვალდებულებები	დონე 3	24	24	46	46
სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება (მე-16 შენიშვნა)	დონე 3	8,139	8,139	8,017	8,017
სესხები და ნასესხები სახსრები (მე-15 შენიშვნა)	დონე 3	11,955	18,658	18,161	24,729

სამართლიანი ღირებულების შესაფასებლად გამოყენებული იყო შემდეგი მეთოდები და დაშვებები:

- ▶ ფულადი სახსრებისა და მათი ეკვივალენტების, სავაჭრო დებიტორული დავალიანების, სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანების სამართლიანი ღირებულება დაახლოებით უტოლდება მათ საბალანსო ღირებულებას, ამ ინსტრუმენტების მოკლევადიანი ხასიათის გამო;
- ▶ ფინანსთა სამინისტროსგან მიღებული გრძელვადიანი ფიქსირებული განაკვეთის სესხებისა და ნასესხები სახსრების სამართლიანი ღირებულება კორექტირდება იმ სამართლიანი ღირებულების მისაღებად, რომელიც ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგების შესაბამისი თარიღით არსებულ საბაზრო განაკვეთებს ეყრდნობა.

სამართლიანი ღირებულებით შეფასებული აქტივები იზღუდება გადაფასების მოდელის გამოყენებით შეფასებული ძირითადი საშუალებებით და სამართლიანი ღირებულების იერარქიის მე-3 დონეს განეკუთვნება.

(ე) კაპიტალის მართვა

კომპანიას არ აქვს კაპიტალის მართვის ოფიციალური პოლიტიკა, მაგრამ ხელმძღვანელობა ცდილობს კაპიტალის საკმარისი ბაზის შენარჩუნებას (განისაზღვრება კომპანიის ფასს სტანდარტების მიხედვით მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშგებაში მოცემული კაპიტალის თანხის საფუძველზე), რომ დააკმაყოფილოს კომპანიის საოპერაციო და სტრატეგიული მიზნები.

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

18. პირობითი ვალდებულებები

საგადასახადო პირობითი ვალდებულებები

საქართველოს საგადასახადო სისტემა შედარებით ახალია და ხშირია საკანონმდებლო ცვლილებები, ოფიციალური განცხადებები და სასამართლო გადაწყვეტილებები, რომლებიც ხშირად ბუნდოვანი და ურთიერთსაწინააღმდეგოა და სხვადასხვაგვარად შეიძლება იქნეს გაგებული. თუ იმ წლის ბოლოდან, რომელშიც საგადასახადო კანონმდებლობა დაირღვა, ექვსი წელია გასული, საგადასახადო ორგანოებს არ აქვთ უფლება დააკისრონ დამატებითი გადასახადები, ჯარიმა ან საურავი.

ამ გარემოებებმა შეიძლება დამატებითი საგადასახადო რისკები შექმნან საქართველოში. ხელმძღვანელობა დარწმუნებულია, რომ მან ადეკვატურად გაითვალისწინა საგადასახადო ვალდებულებები საქართველოს საგადასახადო კანონმდებლობის, ოფიციალური განცხადებებისა და სასამართლო გადაწყვეტილებების საკუთარი ინტერპრეტაციის საფუძველზე. მაგრამ შესაბამისი ორგანოების მოსაზრება ჯგუფის ინტერპრეტაციისგან შეიძლება განსხვავდებოდეს და თუ ისინი შეძლებენ თავიანთი მოსაზრების დამტკიცებას, ამას შესაძლოა მნიშვნელოვანი ზეგავლენა ჰქონდეს ფინანსურ ანგარიშგებაზე.

ანგარიშგების თითოეული თარიღისთვის ხელმძღვანელობა აფასებს თავის საგადასახადო პოზიციას და განიხილავს იმ გარიგებებს, რომლებიც შეიძლება ეჭვქვეშ დააყენონ საგადასახადო ორგანოებმა. როდესაც არსებობს ვარაუდი, რომ ამგვარი გამოწვევის შედეგად წარმოიშვება დამატებითი საგადასახადო ვალდებულება, კომპანია აღიარებს ანარიცხს მის ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებაში.

19. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან

(i) გარიგებები ხელმძღვანელობასთან

კომპანიის ხელმძღვანელი გუნდის წევრებმა წლის განმავლობაში 204 ლარის ოდენობის ანაზღაურება მიიღეს (2020 წ.: 129 ლარი), რაც ასახულია ხელფასებში, ბონუსებსა და დაქირავებულ მომუშავეთა გასამრჯელოებში.

(ii) შემოსავალი

	გაყიდვები დაკავშირებულ მხარეებზე 2021 წლის განმავლობაში	გაყიდვები დაკავშირებულ მხარეებზე 2020 წლის განმავლობაში	დაკავშირებული მხარეებისგან მისაღები თანხები 2021 წლის 31 დეკემბრისთვის	დაკავშირებული მხარეებისგან მისაღები თანხები 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის
ელექტროენერგიის გაყიდვა საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული პირები (მე-6 და მე-11 შენიშვნები)	32,338	22,566	4,207	15,640

გაყიდვები ხდება სემეკის მიერ დამტკიცებული ტარიფებით.

სს „ხრამჰესი II“

ფინანსური ანგარიშგების განმარტებითი შენიშვნები (გაგრძელება)

19. ოპერაციები დაკავშირებულ მხარეებთან (გაგრძელება)

(iii) სავაჭრო და სხვა კრედიტორული დავალიანება

	ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების მიმართ 2021 წლის 31 დეკემბრის	ვალდებულებები დაკავშირებული მხარეების მიმართ 2020 წლის 31 დეკემბრისთვის
საერთო კონტროლს დაქვემდებარებული საწარმოები		
მართვის მომსახურების გასამრჯელო (მე-16 შენიშვნა)	6,838	7,233
ტექნიკური მომსახურების გასამრჯელო (მე-16 შენიშვნა)	584	618
	7,422	7,851

(iv) გაცემული სესხები

მთლიანი სასესხო მოთხოვნის ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შეადგენდა 15,237 ლარს (2020 წლის 31 დეკემბრის: 7,475 ლარი). 2021 წლის საპროცენტო შემოსავალმა შეადგინა 1,875 ლარი (2020 წ.: 1,617 ლარი).

20. ცვლილებები საფინანსო საქმიანობიდან წარმოშობილ ვალდებულებებში

	2021 წლის 1 იანვარი	ფულადი ნაკადები	სავალუტო კურსის მომრავლა	სხვა	2021 წლის 31 დეკემბერი
სესხები	18,161	(6,615)	(2,310)	2,719	11,955
	2020 წლის 1 იანვარი	ფულადი ნაკადები	სავალუტო კურსის მომრავლა	სხვა	2020 წლის 31 დეკემბერი
სესხები	18,547	(7,197)	3,410	3,401	18,161

სვეტი „სხვა“ მოიცავს პროცენტის დარიცხვის ეფექტს. კომპანია გადახდილ პროცენტს აღრიცხავს, როგორც საოპერაციო საქმიანობიდან მიღებულ ფულად ნაკადებს.

21. ანგარიშგების წარდგენის თარიღის შემდგომი მოვლენები

2022 წლის 31 იანვარს მშობელმა კომპანიამ მიიღო 2021 წელს გამოცხადებული დივიდენდების თანხის ცვლილების გადაწყვეტილება 32,000 ლარიდან (აქციაზე 12,67 ლარი) (მე-14 შენიშვნა) 20,300 ლარამდე (აქციაზე 8,04 ლარი). შედეგად, 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით კომპანიის 11,700 ლარის ოდენობით გადასახდელი დივიდენდის ვალდებულება გაუქმდა.